

Indiener: college van burgemeester en wethouders

Datum: 2 juli 2013

Portefeuillehouder(s): Bob Duindam

Portefeuille(s): Recreatie en Toerisme

Contactpersoon: E. van Andel

Tel.nr.: 8475

E-mailadres: andel.e@woerden.nl

Onderwerp: Jaarrekening 2012 recreatieschap Stichtse Groenlanden

---

De raad besluit:

in te stemmen met de jaarrekening 2012 van recreatieschap Stichtse Groenlanden.

Inleiding:

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft zijn jaarrekening 2012 op 29 mei 2013 voorgelegd aan de gemeente Woerden. Het algemeen bestuur van het recreatieschap vraagt de gemeenteraad om een reactie op de jaarrekening.

Bevoegdheid:

Het vaststellen van de jaarrekening 2012 van het recreatieschap Stichtse Groenlanden is een bevoegdheid van het algemeen bestuur van het recreatieschap. Conform deze regeling wordt de gemeenteraad gevraagd zijn opmerkingen en reacties zo spoedig mogelijk kenbaar te maken. Het algemeen bestuur heeft de jaarrekening op 19 juni 2013 reeds vastgesteld.

Beoogd effect:

Het beoogd effect is dat met het vaststellen van de jaarrekening 2012 de activiteiten van het recreatieschap kunnen worden gecontinueerd.

Argumenten:

De jaarrekening 2012 kent een goedkeurende accountantsverklaring.

Het jaar 2012 is het derde jaar van de budgetfinancieringscyclus 2010-2013. Hierin zijn afspraken gemaakt over o.a. de deelnemersbijdragen. Afgesproken werd dat de deelnemersbijdrage gelijke tred zou houden met de CPB-prijsindex. Verder werd afgesproken om een "reserve onvoorzien" op te bouwen, om daarmee calamiteiten te kunnen opvangen, zonder meteen een beroep op de deelnemers te hoeven doen.

Deze afspraken zijn in 2010 bijgesteld, vanwege het feit dat de deelnemersbijdragen met 5% moest worden verlaagd.

In 2012 was de totale bijdrage van de deelnemers € 2.526.299. Hiervan kwam € 163.003 voor rekening van de gemeente Woerden.

Het exploitatieresultaat 2012 geeft een batig saldo van € 294.000. Dit kent de volgende oorzaken:

1. omdat enkele voorzieningen niet volgens planning zijn gerealiseerd, hoeven de gereserveerde beheergelden nog niet (volledig) te worden aangewend;
2. in 2012 is sober beheer uitgevoerd, wat tot een onderschrijding op de beheeruitgaven leidt.
3. hogere opbrengsten eigendommen, met name extra opbrengsten strandbad, evenementen en erfpachuitbreidingen;
4. inkomsten uit verhuringen en erfpachten;
5. een onderschrijding kapitaallasten.

Conform het budgetcontract 2010-2013 wordt een batig saldo toegevoegd aan de reserve nieuw beleid/vervangingsinvesteringen. Een eventueel nadelig saldo wordt onttrokken aan deze reserve.

De jaarrekening 2012 geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

Kanttekeningen:

n.v.t.

Financiën:

-

Uitvoering:

Het raadsbesluit zal kenbaar worden gemaakt aan het dagelijks bestuur van het recreatieschap Stichtse Groenlanden.

Communicatie:

Het standpunt van het college is na het collegebesluit op 2 juli 2013 kenbaar gemaakt aan het recreatieschap Stichtse Groenlanden.

Na besluitvorming in de gemeenteraad zal het recreatieschap over het raadsbesluit worden geïnformeerd.

Samenhang met eerdere besluitvorming:

n.v.t.

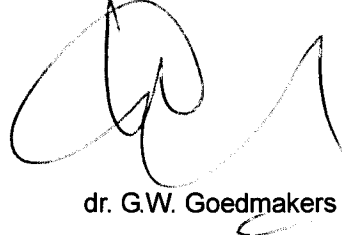
Bijlagen:

1. Jaarrekening 2012 recreatieschap Stichtse Groenlanden (13.020112).
2. Brief aan dagelijks bestuur recreatieschap Stichtse Groenlanden betr. raadsbesluit (13U.11169).

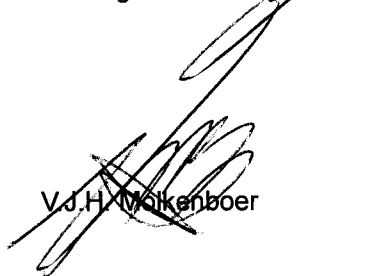
De indiener: college van burgemeester en wethouders

de secretaris

dr. G.W. Goedmakers CMC

de burgemeester

V.J.H. Meijkenboer

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Kanaalweg 95^b Postbus 8058 T 030 297 40 00 F 030 296 31 93
3533 HH Utrecht 3503 RB Utrecht www.recreatiemiddennederland.nl
Bankrekeningnummer 28.50.72.307

Aan:

- De griffiers van de raden der deelnemende gemeenten,
- de griffier van provinciale staten van Utrecht

(In afschrift aan de colleges van burgemeester en wethouders en aan Gedeputeerde staten van Utrecht)

Utrecht, 29 mei 2013

Ons kenmerk: 312920/13083
Uw kenmerk: -
Referentie: L.H.F. Welter
Bijlage(n): 2
Onderwerp: Jaarrekening 2012

20112
31 MEI 2013

Raad

Inw. Ambl:
Streefdat:
Afschr: B&W/R
B.V.O:

Geachte griffiers,

Hierbij treft u aan de jaarrekening 2012 van het recreatieschap Stichtse Groenlanden. Bij de jaarrekening is gevoegd, de goedkeurende controleverklaring van de accountant. Het verslag van bevindingen is eveneens toegevoegd.

Ingevolge het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling voor het recreatieschap hebben de raden van de deelnemende gemeenten en provinciale staten van Utrecht gedurende vier weken na deze toezending de gelegenheid om van hun gevoelens over de jaarrekening te doen blijken. Zodat wij de jaarrekening voor 15 juli aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken kunnen toesturen.

De jaarrekening 2013 is het derde jaar van de tweede budgetfinancieringsperiode van 4 jaar, 2010-2013. De deelnemersbijdragen zijn conform de begroting 2012. De jaarrekening heeft een batig saldo t.o.v. de raming van € 276.700. Zie de jaarrekening voor nadere inhoudelijke toelichtingen.

Het algemeen bestuur behandelt de jaarrekening in zijn vergadering van 19 juni 2013 en stelt deze vast.

Wij verzoeken uw reacties, zo mogelijk, voor 12 juni aan ons kenbaar te maken.

Hoogachtend,

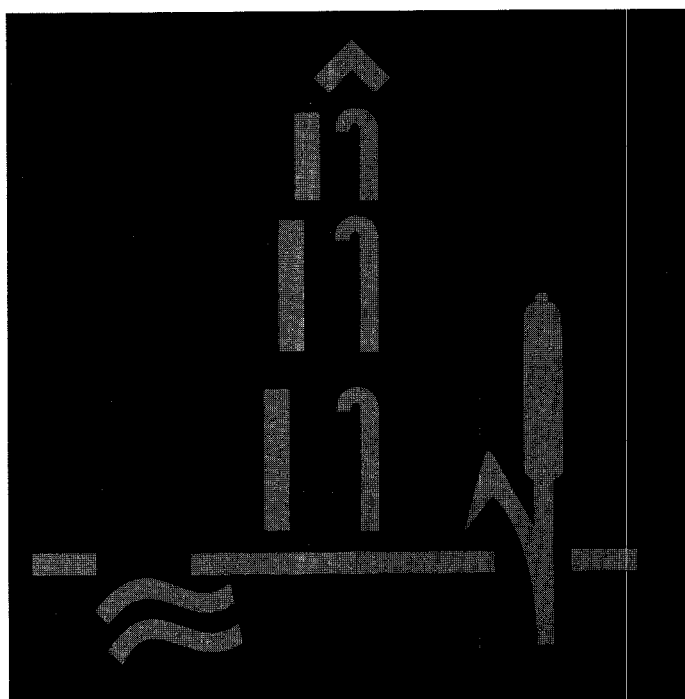
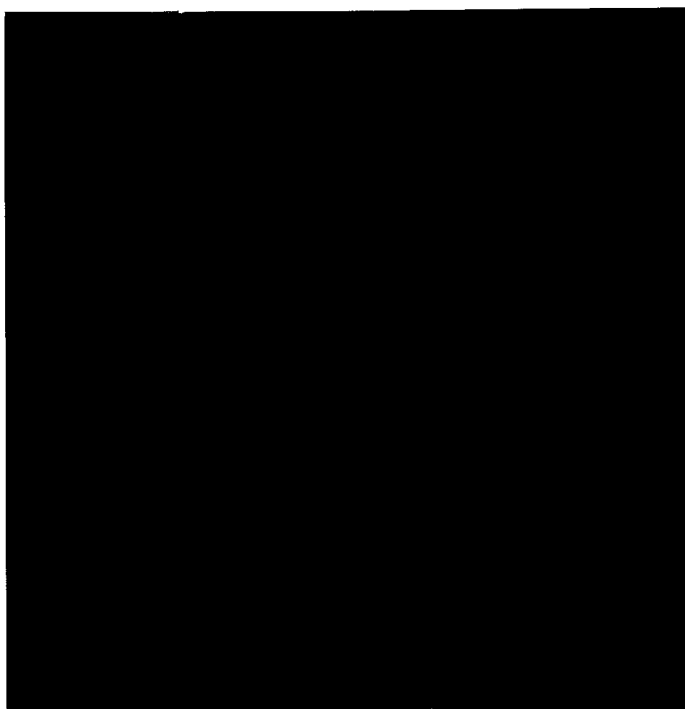
Voor het dagelijks bestuur,

L.H.F. Welter, secretaris.

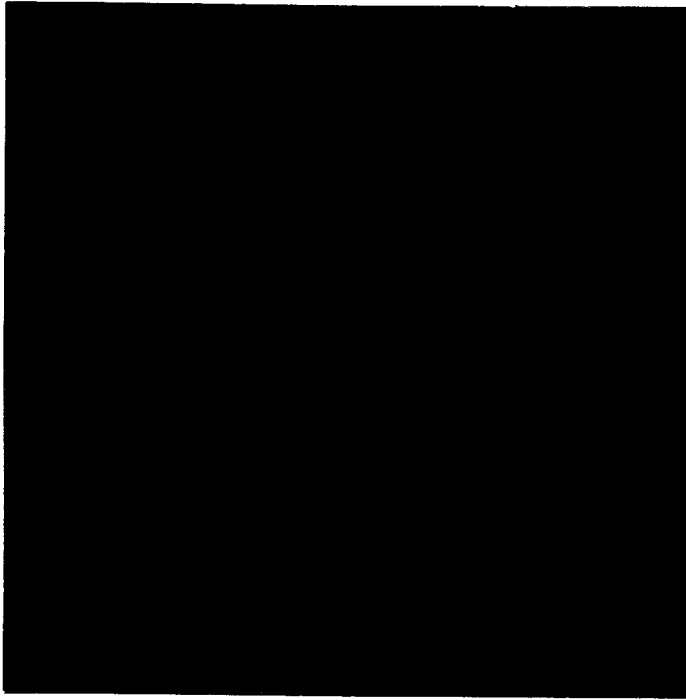
Gemeente Woerden 13.020112

Registratiedatum: 31/05/2013
Behandelend afdeling
Afgehandeld door/op:

Recreatieschap
Stichtse Groenlanden

JAARVERSLAG
en
JAARREKENING
2012

**JAARVERSLAG EN JAARREKENING
2012**

**RECREATIESCHAP STICHTSE
GROENLANDEN**

Programma- en productenverantwoording

Balans en de programmarekening

Opgemaakt door het dagelijks bestuur
16 mei 2013 en vastgesteld in de
openbare vergadering van het algemeen
bestuur op 19 juni 2013

Dhr. J.W. Verkroost, voorzitter.

L.H.F. Welter, secretaris.

INHOUDSOPGAVE

1. Jaarverslag

1.1	Programmaverantwoording	1
1.2	Dekkingsmiddelen (Deelnemersbijdragen)	5
2.1	Productenverantwoording	6
2.2	Paragrafen	11

3. Jaarrekening

3.1.1	Balans per 31-12-2012	22
3.1.2	Toelichting op de balans per 31-12-2012	24
3.2.1	Programmarekening	32
3.2.2	Analyse verschillen programmarekening	34

4. Overige gegevens

4.1	Controleverklaring	42
4.2	Bijlagen	
4.2.1	Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven	44
4.2.2	Staat van reserves en voorzieningen	45
4.2.3	Staat van opgenomen langlopende geldleningen	46

JAARVERSLAG

1.1 Programmaverantwoording

2.1 Productenrekening

2.2 Paragrafen 2012

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Programmaverantwoording 2012

1.1 Inleiding

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft tot taak om de bevolking van de stadsregio Utrecht een gevarieerd aanbod aan recreatievoorzieningen in de openlucht te bieden dat aansluit op de vraag van de regionale bevolking.

Het recreatieschap speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling van voorzieningen en beheert deze. De voorzieningen moeten worden aangelegd en beheerd tegen voor de gemeenschap aanvaardbare kosten. Daarover zijn financiële afspraken gemaakt.

Het jaar 2012 is het derde jaar in de vierjarige budgetcyclus 2010-2013. In het verleden is afgesproken om de werken met vierjarige budgetperiodes, om zowel de deelnemers als de uitvoeringsorganisatie en het bestuur van het recreatieschap voor vier jaar zekerheid te geven over inkomsten en uitgaven.

In het begin van deze budgetperiode van vier jaar zijn uitgangspunten afgesproken, met name over de deelnemersbijdragen. Afgesproken werd dat de deelnemersbijdrage gelijke tred zou houden met de CPB-prijsindex. Verder werd afgesproken om een "reserve Onvoorzien" op te bouwen, om daarmee calamiteiten te kunnen opvangen, zonder meteen een beroep op de deelnemers te hoeven doen. Deze afspraken werden in 2010 bijgesteld, vanwege de wens van de deelnemers om de deelnemersbijdragen in 2011 ten opzichte van 2010 met 5% te verlagen.

Het nadelig saldo van het recreatieschap wordt deels gedekt uit eigen inkomsten (entreegeld, huren, erfpacht, evenementen) en grotendeels door deelnemersbijdragen (bijdragen van de deelnemende gemeenten en de provincie). Verlaging van de deelnemersbijdragen met 5% is in 2011 opgevangen met een combinatie van beperkte verhoging van de eigen inkomsten en een verlaging van de uitgaven.

1.2 Algemene terugblik 2012

Kerntaak: beheer, in balans met ontwikkeling

Het recreatieschap beheert recreatievoorzieningen. Onder beheer verstaan we: het dagelijks beheer zoals maaien, snoeien, schoonmaken, zwerfvuil ruimen, strand egaliseren, toiletgebouw plaatsen en weer weghalen voor de winter etc., maar ook het houden van publiekstoelicht. Tevens zorgen voor groot onderhoud of vervanging als dat nodig is: nieuwe planken in een steiger, nieuwe verharding op parkeerplaats of fietspad, oevers en beplanting herstellen etc.

Bij het uitvoeren van beheer en het zijn van huisbaas hoort natuurlijk ook doorontwikkeling, als goed rentmeester van voorzieningen. Zo wordt gewerkt aan doorontwikkeling van de Maarsseveense Plassen, een actualisering van het Oortjespad, een innovatieve en vraaggerichte inrichting van 't Waal en aan aanvullend aanbod op de Leijen, Strijkviertel etc.

In de praktijk is het af en toe mogelijk om voor investeringen in nieuwe voorzieningen externe cofinanciering te vinden, veelal via AVP/ILG-budgetten. Het is veel lastiger om voor structureel beheer externe financiële ondersteuning te vinden. Soms lukt het om via de AVP-systematiek een bijdrage te vragen voor het beheer in de beginjaren.

Voor structurele bijdragen aan beheer is het van groot belang om commerciële partijen te interesseren. Zij bieden enerzijds nieuwe eigentijdse recreatievoorzieningen (teleskibaan, waveride, pitch & puttgolf, horeca, outdooractiviteiten, wellness) en brengen anderzijds structurele inkomsten in, die zorgen dat in het beheer van de voorziening een interessante bijdrage wordt verkregen.

Voortgaan op koers om inkomstenkansen te benutten

Het recreatieschap zet meer en meer in op het aantrekken van private initiatieven voor recreatieve voorzieningen. Dit heeft een tweeledig doel: het verruimen en actualiseren van het aanbod, en het vinden van private bijdragen zodat er minder beroep hoeft worden gedaan op publieke deelnemersbijdragen. In 2012 is het aandeel opbrengsten van eigendommen van het schap gestegen naar € 721.000, geraamd was een bedrag van € 681.000.

Ondanks de inzet op stijging zal nog steeds het merendeel van de uitgaven publiek gedekt moeten worden.

De recreatievoorzieningen, die het recreatieschap biedt zijn qua karakter publiek: fietspaden, wandelroutes, recreatieterreinen. Private aanvullingen hierop bieden iets extra's: horeca, evenementen, activiteiten tegen betaling. Bij het zoeken naar en contracteren van private initiatieven blijft het recreatieve en laagdrempelige karakter van het totaalpakket voorop staan.

De nieuwe koers heeft er toe bijgedragen dat bij de aangesloten deelnemers en binnen de uitvoeringsorganisatie en het bestuur van het recreatieschap veel bewuster naar mogelijkheden voor exploitaties, verhuringen, evenementen, erfpachten etc. wordt gekeken en ook dat 'de markt' het recreatieschap weet te vinden voor initiatieven in de openluchtrecreatie.

Traject: Toekomst Recreatie(-schappen)

De huidige organisatie van het recreatiebeheer in de provincie Utrecht (vier recreatieschappen en een uitvoeringsorganisatie, Recreatie Midden-Nederland) wordt niet meer door alle deelnemers als efficiënt en effectief ervaren. Sommige gemeenten voelen zich niet thuis in hun recreatieschap en andere gemeenten voelen geen aanleiding om toe te treden. In het samenwerkingsverband Stichtse Groenlanden zijn de deelnemende gemeenten over het geheel genomen redelijk tevreden over de samenwerking. Op het schaalniveau van de vier recreatieschappen en de uitvoeringsorganisatie wordt echter gezocht naar verbetering van de situatie. Aanleiding is de wens beter aan te sluiten op de veranderende vraag van de veeleisende recreant, meer ruimte te bieden voor private recreatie-initiatieven en andere innovatieve financieringsconstructies, daarmee een financieel gunstiger beeld voor de publieke deelnemers te verkrijgen en daarbij een organisatie te vormen die aansluit bij beleidsmatige en financiële vraagstukken. In het kader van het provinciale traject Toekomst Recreatie(-schappen) is in 2012 door de provincie opdracht gegeven aan bureau Buck Consultants International om inzicht te geven in innovatieve financieringsconstructies. Buck heeft de voorzieningen van alle vier de recreatieschappen geanalyseerd en een indeling in soorten voorziening opgesteld:

1. Rustgebieden waar extensieve recreatie voorop staat, een streng planologisch of ecologisch regime kent en relatief weinig bezoekers komen
2. Koestergebieden, waar een streng planologisch of ecologisch regime geldt en veel bezoekers komen,
3. Generatorgebieden, waar veel bezoekers komen en een relatief soepel regime geldt
4. Flex-gebieden, waar een soepel regime geldt en (vooralnog) relatief weinig bezoekers komen.

Deze typering kan toegepast worden op de voorzieningen van het recreatieschap om daarmee inzicht te bieden in mogelijkheden voor nieuwe voorzieningen en private investeringen. Daar is in 2012 een begin mee gemaakt.

Buck analyseert dat het niet haalbaar is om alle beheerlasten uit de markt te halen:

"100% financieren door de markt is onhaalbaar".

Met de resultaten van Buck is in het najaar van 2012 de laatste fase van het traject Toekomst Recreatie(-schappen) van start gegaan: de 'wie'-vraag. Daarbij ligt de focus op de organisatie van de vier recreatieschappen en hun uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland. In 2013 zal deze fase leiden tot besluitvorming over de organisatie van het recreatiebeheer en de toekomst van de vier recreatieschappen.

Investeringen later van de grond

Als deelnemer aan de landinrichtingsprojecten heeft het recreatieschap de afgelopen jaren bedragen in de begroting opgenomen om nieuwe recreatievoorzieningen te kunnen realiseren. Dit programma is in de loop van de tijd omgedoopt tot RodS, Recreatie om de Stad. De aanleg van fiets- en wandelpaden, terreininrichtingen etc. werd op basis van oude afspraken voor de gebieden Noorderpark/Ruigenhoek en Groenraven-Oost voor 50% door het recreatieschap gefinancierd, de andere helft vanuit de landinrichting (rijksgeld). Veel van deze uitgaven zijn in de tijd vertraagd, waardoor begrote uitgaven vaak naar achter werden doorgeschoven. In de separate jaarrekeningen betekende dat een tijdelijke financiële meevaller, doordat het beheer, waarvoor het recreatieschap voor 100% verantwoordelijk is, later start.

Ook in 2012 was dat het geval. Op de begroting stonden immers beheeruitgaven geraamd voor RodS-voorzieningen in Utrecht-West en Noorderpark. Aangezien deze niet volgens planning gereed waren, betekent dat een onderschrijding van het onderhoudsbudget. Ongeveer € 80.000 daarvan is toe te wijzen aan uitstel van RodS-aanleg.

Voortgang RodS (Recreatie om de Stad)

In 2011 werd heel zichtbaar wat de bezuinigingen van het eind 2010 aangetreden kabinet betekende. Het kabinet meldde kort na zijn aantreden dat het zijn rijksbijdragen aan investeringen in RodS per direct zou terugbrengen tot nul. Het rijk zou niet meer mee-investeren, en de voorheen afgesproken verdeling van 50-50 werd daarmee onderuit gehaald. Daarbovenop zou er geen rijksvergoeding voor beheer door Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten meer mogelijk zijn. Deze beheerders werden in het verleden door het rijk ondersteund in hun beheeropgave.

Onder regie van de provincie, aan wie de bevoegdheden voor landelijk gebied door het rijk waren gedecentraliseerd, is in 2011 gestart met een herijking van de RodS, om te beoordelen wat er nog mogelijk is van het resterende (regionale) geld, zowel wat betreft investeringen als wat betreft beheer. Dat heeft in 2012 geleid tot besluiten dat:

- Het gereserveerde geld voor de fiets- en ruiterpaden in het Noorderpark beschikbaar wordt gesteld, zodat aanleg van start kan.
- Er van de resterende middelen een aanzienlijk deel voor beheer wordt gereserveerd, volgens een nader te bepalen verdeling tussen Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer.
- Er geld voor investering wordt gereserveerd voor de gebieden De Rivier, Parkbos en Hollandse IJssel. Aanleg zal echter pas kunnen starten als er zicht is op dekking van de beheerlasten.
- In principe akkoord over doorstart van al ver gevorderde trajecten Heemstede-noord en Hamlaan, afhankelijk van de gronddiscussie.

In de loop van 2012 werd duidelijk dat de grondoverdracht zoals die in het verleden werd gevolgd, door 'Europa' als staatssteun wordt beschouwd. Het 'zomaar, om niet' overdragen van grond aan een natuur- of recreatiebeheerder werd daardoor stilgelegd, in afwachting van een goede juridische onderbouwing. Concreet betekent dit, dat de grond voor Heemstede-noord nog steeds niet aan het recreatieschap kan worden overgedragen. Gevolg is dat ook de geselecteerde ondernemer nog steeds niet gecontracteerd kan worden en niet kan starten. De grond voor Hamlaan wordt ook niet overgedragen; lijn is om via een beheerovereenkomst met BBL wel met het beheer van start te gaan. Inzet is om in 2013 een doorbraak in de gronddiscussie te bereiken. Om daarmee vergevorderde initiatieven voor nieuwe eigentijdse recreatieconcepten te kunnen realiseren.

Gemiddelde zomer

De zomer van 2012 kende een aantal zomerse weekenden, die zorgden voor veel bezoek aan de Maarsseveense Plassen. Het geraamde aantal bezoekers (en inkomsten uit kaartverkoop) werd op de laatste dag van opening bereikt, zelfs met een licht overschot van € 10.000.

Evenementen

Ondanks (of dankzij?) de crisis zijn de evenementen in 2012 goed verlopen. Over de hele lijn was de organisatie goed, de opkomst goed, waren de reacties positief en waren de inkomsten volgens verwachting. Een greep uit het aanbod: een kleinschaliger Ultrasonic, kermis en Harley Davidsondagen op Maarsseveen, Soenda op Ruigenhoek, Lief en WK Wakeboarden op Strijkviertel, Riverdance op 't Waal, Zip-weekend en Circus Renz op Salmsteke; een breed pakket aan sportieve, muzikale of culturele activiteiten zorgen verder voor een goed ontvangen aanvulling op de recreatievoorzieningen.

2.3 Resultaten 2012

De jaarrekening 2012 sluit per saldo met een positief saldo van € 294.000. Dit overschot is de optelsom van een aantal bewegingen:

1. omdat de RodS-voorzieningen niet volgens planning gerealiseerd zijn, hoeven de gereserveerde beheergelden nog niet (volledig) aangewend. Vanwege een extra bijdrage voor RodS-beheer sinds 2009 van de gemeente Utrecht is er voldoende beheergeld beschikbaar dat nog niet besteed wordt; dat verklaart een deel van het positief saldo.
2. In 2012 is sober beheerd, wat tot een onderschrijding op de beheeruitgaven leidt. Het groenbeheer in 2012 is uitgevoerd volgens een beeldbestek dat in 2011 met aanbestedingsvoordeel kon worden gegund. Vanwege werkzaamheden en bv gronddepots hoeft op de Nedereindse plas en bij 't Waal niet volledig beheerd. Er wordt intern materiaal hergebruikt (maairesten als hooi naar de kinderboerderij) en er was profijt van een re-integratiebijdrage voor herplaatsing van personeel. Per stuk geen grote posten, maar bij elkaar zorgen dit soort kleine posten wel voor een aanmerkelijk voordeel.

3. De opbrengsten van eigendommen kenden in 2012 een overschrijding van ca € 40.000 ten opzichte van de raming. Dat komt met name door de extra opbrengsten uit het strandbad, evenementen en erfpachuitbreidingen.
4. De inkomsten uit verhuringen en erfpachten verliepen grotendeels conform raming. Op vele fronten wordt hard gewerkt aan verbreding van het aanbod en genereren van inkomsten uit de markt. De verhuur van een stuk terrein t.b.v. Kameryck op Oortjespad resulteerde in een hogere huur (zie producten 3.07), de overname van het duikcentrum leidt vanaf 2013 tot een hogere erfpacht (zie producten 3.04), de erfpacht van de Stichting Golf Nieuwegein voor de golfbaan Laagraven is verhoogd door de aankoop van een extra perceel binnen de golfbaan. Met al deze ontwikkelingen wordt ingezet op – daar waar kan – het halen van financiering uit de markt.
5. Een onderschrijding van de kapitaallasten met € 60.000, met name omdat een geldlening pas later is aangegaan en daarnaast enkele investeringen nog niet zijn uitgevoerd.

Ook voor de komende jaren wordt blijvend ingezet op, daar waar mogelijk, genereren van geld uit de markt. Daarbij blijft als basisprincipe gelden: het moet gaan om verbreding en variatie van het aanbod, nieuwe voorzieningen, nieuwe recreatie. Secundair wordt daarbij gezocht naar inkomsten ter dekking van beheer.

Concrete projecten waar deze lijn kansrijk kan zijn, bij uw planologische medewerking, zijn de projecten 't Waal (producten 3.09), Oortjespad (producten 3.07), Heemstede (producten 3.02), Salmsteke (producten 3.09) en de Leijen (producten 3.03). Ook uw medewerking bij het vergunnen van activiteiten en evenementen levert, naast een gevarieerd evenementenaanbod voor een jonge doelgroep, een interessante inkomstenbron. De leden van het dagelijks bestuur treden hierbij op als ambassadeur, om de belangen van dagrecreatie, beheer en inkomsten goed uit te leggen en af te kunnen wegen tegen andere belangen.

Wat heeft het gekost ?

Totaal exploitatiesaldi na resultaatbestemming (inclusief doorschuif BTW) en beschikbare financiële ruimte

	Exploitatie 2011	Begroting 2012	Exploitatie 2012
Totaal exploitatiesaldo prog. "A"	€ 2.729.969	€ 2.867.300	€ 2.567.624
Batige saldi toegevoegd aan algemene reserve	€ 55.758	€ 17.700	€ 294.163
Totaal generaal	€ 2.785.727	€ 2.885.000	€ 2.861.787

Dekkingsmiddelen

Financiële middelen beschikbaar gesteld door de deelnemers.

	Exploitatie 2011	Begroting 2012	Exploitatie 2012
Deelnemersbijdragen prog."A"	€ 2.441.900	€ 2.526.300	€ 2.526.299
Doorschuif BTW prog. "A"	€ 343.827	€ 358.700	€ 335.488
Totaal generaal	€ 2.785.727	€ 2.885.000	€ 2.861.787

Zie verder de specificaties en toelichtingen bij de exploitatierekening.

1.3 DEKKINGSMIDDELEN 2012

€ 2.526.299

Verdeling nadelig saldo per programma en totaal (exclusief de doorschuif BTW)

Omschrijving	Inwoner-aantal per 1-1-2010 (Bron: site CBS)	Percentage 2011	Bijdrage per inwoner in euro's 2011	Percentage 2012	Bijdrage per inwoner in euro's 2012	Totaal bijdrage rekening 2012 o.b.v. inwoners 2010	Totaal bijdrage rekening 2011 o.b.v. inwoners 2010
Gemeente Utrecht	24-mrt-10	31,4865%		31,4865%		€ 932.470	€ 871.639
Provincie Utrecht		32,2130%		32,2130%		€ 749.371	€ 738.290
Gemeente Nieuwegein	60.846		€ 3,2541		€ 3,3068	€ 201.205	€ 197.998
Gemeente Stichtse Vecht	39.707		€ 3,2541		€ 3,3068	€ 131.049	€ 129.210
Gemeente Woerden	49.342		€ 3,2541		€ 3,3068	€ 163.003	€ 160.563
Gemeente Houten	47.682		€ 3,2541		€ 3,3068	€ 157.347	€ 155.161
Gemeente IJsselstein	34.246		€ 3,2541		€ 3,3068	€ 113.085	€ 111.439
Gemeente Lopik	14.181		€ 3,2541		€ 3,3068	€ 46.832	€ 46.146
Gemeente De Bilt *	9.666		€ 3,2541		€ 3,3068	€ 31.937	€ 31.454
Totalen	255.670					€ 2.526.299	€ 2.441.900

* Bij de gemeente De Bilt is het inwonersaantal van de voormalige gemeente Maartensdijk (inclusief de kernen) opgegeven.

2.1 Productenrekening

2.1 Productenverantwoording 2012

Algemeen

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden beslaat het groengebied rondom de stad Utrecht en delen van het open weidegebied ten westen van de stad. Basis voor dit recreatieschap zijn de landinrichtingsprojecten, die vanaf de jaren '90 van de vorige eeuw een grote bijdragen hebben geleverd aan herinrichting van het buitengebied tot natuur- en recreatievoorzieningen. De landinrichtingsprojecten Groenraven-Oost en Noorderpark zijn grotendeels uitgevoerd, de landinrichting Utrecht-West is na jarenlange voorbereiding in 2008 in uitvoering gekomen. Naast de landinrichtingsprojecten heeft het recreatieschap ook andere terreinen in beheer, en vele kilometers aan fiets-, ruiter- en wandelpaden. De recreatiedruk in dit dichtbevolkte gebied is hoog, recreatievoorzieningen moeten goed ingepast en afgestemd met de andere ontwikkelingen in de regio.

In 2012 is op verzoek van de deelnemende gemeenten een indexering van 1,5% op de deelnemersbijdragen doorgevoerd. Door de verlaging van de deelnemersbijdrage en de prijsontwikkelingen van de afgelopen twee jaar is het beschikbare budget van 2012 t.o.v. 2010 met ruim 8% afgenomen.

Om deze afname op te vangen zijn incidentele maatregelen getroffen, zoals uitstel van investeringen. Voor het treffen van structurele maatregelen wordt ingezet op vergroting van de eigen inkomsten uit evenementen en huur of erfpacht. Daarnaast wordt de uitkomst van het onderzoek van de provincie naar de toekomst van de recreatie(schappen) afgewacht. Vanwege de afname van de dekkingsmiddelen is in zijn algemeenheid volstaan met minimaal beheer en minimale investeringen in nieuwe of opgeknapte voorzieningen.

3.01 Grutto, Reiger en Koekoek

Gebruik en beheer van deze terreinen vond op de gebruikelijke, sobere, manier plaats.

3.02 Groenraven Oost (incl. Laagraven)

Laagraven

De recreatieplassen Laagraven zijn een belangrijk project binnen de landinrichting Groenraven-Oost. In 2009 werd het recreatieterrein overgedragen aan HoutenGein BV, die er het concept Down Under ontwikkelde. In 2010 is de teleskibaan, het golfsurfbad en de horeca in bedrijf genomen. De ondernemer zorgt, naast exploitatie van deze recreatievoorzieningen, ook voor beheer en onderhoud van het gehele terrein. Hij draagt erfpachtcanon af voor het terrein.

Heemstede-noord

Ten zuiden van de Houtenseweg ligt een perceel van ca. 20 ha. waarvan in de Landinrichtingscommissie is afgesproken dat DLG de inrichting verzorgt en het terrein daarna aan u overdraagt voor invulling voor recreatie. In mei 2011 is, na een open inschrijvingsprocedure, een ondernemer geselecteerd die een laagdrempelig sportconcept wil realiseren, met groepsactiviteiten en horeca. Door bezuinigingen en juridische ontwikkeling is tot op heden de grond nog niet aan u overgedragen. Daarom is het concept nog niet in uitvoering gebracht. Het wachten is - nog steeds - op duidelijkheid en een grondpositie. Als dit te lang duurt, is er een grote kans dat de ondernemer afhaakt en zijn idee elders zal proberen te realiseren.

3.03 De Leijen

Reeds enige jaren leeft de wens om het recreatieterrein De Leijen te renoveren. Renovatie betreft het toiletgebouw, de kioskfunctie en de speelvoorzieningen. Daarnaast bestaat de wens om een nieuwe kleinschalige recreatievoorziening op het terrein te realiseren. In 2011 is overleg gestart met de gemeente De Bilt en Stichting het Utrechts Landschap, de eigenaar van wie u de grond huurt. In 2012 zijn afspraken gemaakt over functie en inrichting. In 2013 zal een ondernemer worden gezocht en het terrein worden gerenoveerd. De renovatie wordt voor een belangrijk deel gesubsidieerd.

3.04 Maarsseveense Plassen

De afgelopen jaren zijn forse ontwikkelingen geweest aan de noordzijde: de sauna SpaSreen en de kanoclub UKC zijn in nieuwbouw gehuisvest aan een nieuw entreeplein. Aan de zuidzijde is in de zomer van 2011 het nieuwe cafetaria geopend, dit is in 2012 uitgeroeid tot een pannenkoekenrestaurant met uitgifte van snacks zowel binnen het strandbad als daarbuiten, aan breed publiek. De ondernemer zal de exploitatie gefaseerd laten verlopen, en heeft voor de eerste vijf jaar een onderhuurder voor een deel van het pand gevonden: een kinderdagopvang.

Het nog niet voltooide gebouw van de Stichting Duikcentrum Maarsseveense Plassen (SDMP) is in 2010 deels in gebruik genomen. In 2011 is SDMP failliet gegaan en is het gebouw overgenomen door een leverancier van duikbenodigdheden. Deze heeft het gebouw per eind december 2012 weer doorverkocht aan 'de buurman' van SDMP, Outdoor Inn. Ter voorbereiding op de aankoop heeft Outdoor Inn in 2012 met het recreatieschap afspraken gemaakt over de huidige en toekomstige exploitatie van het duikcentrum. Eind november 2012 is daartoe een overeenkomst gesloten. Afgesproken is dat Outdoor Inn het duikcentrum zal gebruiken voor faciliteren van de duiksport en duikverenigingen, en voor activiteiten die ook bij Outdoor Inn plaatsvinden. Vanwege uitbreiding van gebruik is de erfpachtcanon verhoogd. Voor de komende jaren wil Outdoor Inn de activiteiten in en om het gebouw graag verder uitbreiden. Gesprekken over mogelijkheden en voorwaarden lopen nog.

Met de door BRU en provincie toegekende subsidie voor het speeleiland is in 2012 een bestekontwerp voor het op te knappen speeleiland aanbesteed. Het ontwerp betrof een groen eiland met natuurlijk spelen met zand en water. De aanbesteding is echter mislukt; alle inschrijvingen lagen ver boven het beschikbare werkbudget. Hierna is een nieuwe procedure gestart en is met de laagste inschrijver in een bouwteam het ontwerp nog verder versoberd. In het najaar is de aanleg gestart, zodat aan het begin van het seizoen 2013 een geheel vernieuwd speeleiland beschikbaar is.

De jaarlijkse activiteiten zijn goed verlopen. De kermis in het voorjaar, het kleinschaliger muziekfestival Ultrasonic in de zomer, de Harley-Davidson-dagen en enkele kleinere evenementen verliepen gemoedelijk en gezellig.

Met ingang van de budgetperiode (2010) zijn de ramingen van bezoekersaantallen voor het strandbad bijgesteld van 100.000 naar 80.000. In 2012 is die raming op de laatste openingsdag gehaald, totaal 83.500. Daarnaast zijn in het buitengebied het hele jaar rond nog eens minstens 80.000 bezoekers ontvangen. Deze aantallen staan los van het bezoek aan SpaSreen, Outdoor Inn en de andere pachters.

3.05 Nedereindse Plas

De sanering van de Nedereindse Plas ligt stil vanwege een conflict tussen de gemeente Utrecht en de aannemer. Zolang de gemeente Utrecht als eigenaar van de plas bezig is met de sanering, worden er geen andere ontwikkelingen gestimuleerd.

De plannen voor een nieuw RodS-gebied ten westen van de Nedereindse plas zijn door de rijksbezuinigingen en herijking binnen de provincie Utrecht in een soberder vorm uitgewerkt. Eind 2012 is een schetsontwerp voor deelgebied Hollandse IJssel gepresenteerd, waarin ondermeer een fietspadenstructuur van IJsselstein naar de Meerndijk en Marnemoende is opgenomen. In 2013 wordt het schetsontwerp verder uitgewerkt.

3.06 Noorderpark (inclusief Ruigenhoek)

Belangrijkste ontwikkeling binnen de landinrichting Noorderpark is de inrichting van Ruigenhoek. In 2012 is de laatste fase van Ruigenhoek, het zg. "Plusplan" gerealiseerd met een hondenlooppad, een skatebaan, een crossbaan, meer speel- en zitelementen en meer wandel- en fietspaden. Naast de publieke voorzieningen is ook een forelvisvijver gegraven. Deze vijver is verhuurd aan "Forelvijver de Ruigenhoek", een exploitant van de commerciële forelvisvijver met kleinschalige publieke horeca en een publieke toiletvoorziening.

Officiële opening van deze laatste fase, die was gepland in mei, werd in het voorjaar van 2012 verstoord door de vondst van asbestdeeltjes. Begin 2013 is alsnog stilgestaan bij de ingebruikname van het gebied.

In mei 2012 werd tevens duidelijk, dat de ondernemer met wie de laatste fase van onderhandelingen over realisatie van een oefengolfbaan waren ingegaan, zich genoodzaakt zag af te haken.

Via een publieke oproep is vervolgens een uitnodiging geplaatst voor ondernemers.

Resultaat daarvan is een laatste poging om een oefengolfbaan te realiseren; begin 2013 heeft zich een serieuze kandidaat gemeld.

In het Noorderpark ten noorden van Ruigenhoek en Gagelbos zijn in 2012 voorbereidingen gestart voor aanleg van twee nieuwe fiets- en ruiterspaden. Deze zullen begin 2013 worden geopend.

3.07 Oortjespad

Ook in 2012 zijn rond de 200 schoolgroepen bij kinderboerderij en bezoekerscentrum op bezoek geweest voor een leuk en leerzaam programma. Zie ook het separate jaarverslag.

In maart 2012 is een huurovereenkomst met Kameryck getekend voor verbetering en verhuur van een speelweide. Kameryck kan met deze overeenkomst het veldje vaker gebruiken.

Buiten de activiteiten van Kameryck blijft het veld beschikbaar voor publieke recreatie.

De verhuur brengt een bescheiden bedrag op, naast een verbetering van het terrein door beperkte ophoging van het maaiveld.

Ook in maart werd met Kameryck een overeenkomst ondertekend met voorwaarden bij de verleende toestemming voor uitbreiding van het huidige pand van Kameryck. De bouwvergunning was verleend en de toestemming betekende voor Kameryck de start van de uitbreiding.

Voorwaarde voor de toestemming was onder andere het verhogen van de erfpachtcanon op het moment van ingebruikname van de uitbreiding.

In de zomer werd de verleende bouwvergunning door de rechtbank vernietigd. Volgens de rechtbank, oordelend op een ingediend beroepsschrift, paste de verleende bouwvergunning niet in het vigerend bestemmingsplan. De bouw moest worden stilgelegd. De gemeente heeft daarna besloten een wijziging van het bestemmingplan in te zetten, om te zorgen dat de gewenste ontwikkeling op een juiste manier wordt weergegeven en daarmee de toenmalige onjuiste formulering in het bestemmingsplan werd gecorrigeerd. De wijziging van het bestemmingsplan betreft het gehele perceel Oortjespad: Kameryck én de kinderboerderij en bezoekerscentrum. In het nieuwe bestemmingsplan wordt nabij de kinderboerderij een kleinschalige horeca mogelijk gemaakt, alsmede uitbreiding van recreatievoorzieningen. Inzet is om het bestemmingsplan in 2013 vast te stellen zodat de uitbreiding kan worden hervat.

Naast deze ontwikkelingen zijn gesprekken met Kameryck over nadere samenwerking voortgezet. Om zicht te krijgen op de mogelijkheden van toekomstige exploitatie en daarmee verlaging van de publieke bijdragen is een marktverkenning uitgevoerd. Een extern bureau heeft in het najaar de uitkomsten gepresenteerd van een zestal doorgerekende scenario's.

De gemeente zag in de scenario's aanleiding om het voorstel van Kameryck voor exploitatie van geheel Oortjespad (daterend uit 2010) als basis te nemen voor nadere uitwerking. Inzet van het bestuur is daarbij om de publieke bijdrage zover mogelijk terug te dringen, liefst tot nul.

De gesprekken met Kameryck zullen in 2013 voortgezet worden, in het licht van het nieuwe bestemmingsplan.

3.08 Strijkviertel

Rondom de plas Strijkviertel zijn allerlei ontwikkelingen in Leidsche Rijn. Zo wordt pal ten noorden van de plas een HOV-baan aangelegd, hiertoe is een deel van het terrein Strijkviertel in 2011 aan de gemeente verkocht. Daarbij zal het fietspad (op kosten van de gemeente) een stuk verlegd moeten worden.

Met oog op gewenste uitbreiding van recreatie-activiteiten is – in nauwe afstemming met de gemeente - in 2012 een ruimtelijke verkenning uitgevoerd naar mogelijke recreatieconcepten.

De gemeente staat open voor verschillende mogelijke invullingen. Daarvoor is aanpassing van het bestemmingsplan noodzakelijk. In 2013 zal dat worden uitgewerkt.
Op Strijkviertel in het jaarlijkse festival LIEF ook in 2012 weer goed verlopen.

3.09 't Waal, Heulsewaard en Salmsteke

3.09.1 't Waal

De ontwikkeling van de nieuwe recreatieplas 't Waal door ontzanding vindt plaats tussen 2004 en 2014. Vanwege de zandmarkt is de ontzanding vertraagd. Uiterlijk eind 2013 zal de ontzander de nieuwe zwemplas opleveren in een recreatieve inrichting met parkeerplaatsen, speel- en ligweides en voorzieningen voor evenementen en uitbreiding met bv. horeca.

Met oog op de toekomst, ontwikkelingen in de gemeente Houten en de samenhang van recreatievoorzieningen op en rond 't Waal is gestart met een verkenning naar mogelijkheden voor recreatieve aanvulling in de boomgaard in Tull en 't Waal, het bosgebied en de recreatieterreinen in de uiterwaarden. Er is een scenarioverkenning uitgevoerd naar de consequenties van verschillende recreatieconcepten. Met de gemeente zijn afspraken gemaakt over ruimtelijke invulling en tijdpad. Gezien de omvang en de planologische mogelijkheden zal uitvoering enige jaren in beslag nemen.

Salmsteke

Het terrein in de uiterwaarden is in 2012 op de gebruikelijke wijze gebruikt en beheerd. Een TOP is in voorbereiding evenals plannen voor een grootschalige ontwikkeling. Deze zullen in 2013 samen met de gemeente Lopik nader worden uitgewerkt.

Green Deal recreatie in de uiterwaarden

In juni 2012 is met het ministerie van ELI een zogenaamde Green Deal getekend voor recreatie in de uiterwaarden: het Rijk geeft ruimte voor ontwikkeling in het rivierbed als daar (economische) groei en (borging van beheer van) groen tegenover staat. Vooralsnog lijkt de ruimte die RWS kan geven voor jaarrond ontwikkeling tegen te vallen; in 2013 wordt een nadere verkenning gedaan naar de gewenste recreatieve ontwikkelruimte, de mogelijkheden voor waterveiligheid en voor natuurontwikkeling.

3.10 Terreinen van derden

Het recreatieschap heeft enkele terreinen van derden in beheer. Middelwaard is in eigendom van de provincie Utrecht. Het beheer verloopt naar tevredenheid. De Haarrijnse plas is eigendom van de gemeente Utrecht. In opdracht van de gemeente wordt publiektoezicht en beheer gevoerd. In 2011 is het nieuwe Hollandse IJsselpad geopend. Dat loopt van IJsselstein naar Gouda. Met de gemeenten Montfoort, Oudewater en Vlist zijn beheerovereenkomsten gesloten. In 2012 is op verzoek van (en op kosten van) de gemeente Oudewater een kwaliteitsslag uitgevoerd in beheer van de routestructuren op grondgebied van Oudewater.

3.12 Bestuur en organisatie

Het recreatieschap wordt bestuurd door een dagelijks bestuur bestaande uit de portefeuillehouders recreatie van de deelnemers. In 2012 bestond het dagelijks bestuur uit: dhr. J.W. Verkroost (voorzitter, Stichtse Vecht), dhr. H. Geerdes (vice-voorzitter, Houten), mw. H. van den Berg (Nieuwegein), dhr. A.J. Ditewig (De Bilt), mw. M. de Rijk (Utrecht), dhr. W. G. Perlot (Lopik), dhr. B. Duindam (Woerden), dhr. T. de Jong (IJsselstein) en dhr. R. de Vries (gedeputeerde provincie Utrecht). Eind 2012 is mw. H. van den Berg opgevolgd door mw. R.C. Blom-Oosterhoff.

In 2012 is het dagelijks bestuur vijf keer bijeen gekomen en het algemeen bestuur twee keer.

Belangrijk onderwerp op de agenda was het onderzoek van de provincie naar de toekomst van de recreatie(schappen), de toekomstige beheerssituatie, de financiering en de organisatie daarvan. Om het beheer en de kwaliteit van de voorzieningen op niveau te kunnen houden bij teruglopende publieke bijdragen, is het noodzakelijk dat er ook private bijdragen georganiseerd worden. Daarvoor is bijv. planologische medewerking van gemeenten nodig voor het realiseren van pleisterplaatsen (een kiosk, een theehuis, kleinschalige horeca) en voor het kunnen ontvangen van groepsactiviteiten en evenementen. De leden van het dagelijks bestuur hebben allen aangegeven binnen hun gemeente meer als ambassadeur van het recreatieschap op te treden.

3.13 en 3.14 Utrecht-West: Wielrevelt en Hollandse IJssel

Het landinrichtingsplan Utrecht-West bestaat uit verschillende delen.

Het terrein Wielrevelt, ten westen van Vleuten, is in 2012 officieel geopend en in gebruik genomen. Het recreatieschap beheert de nieuwe fietspaden door Wielrevelt.

Het voorheen toebedeelde beheer van een intensief terreindeel is met Natuurmonumenten 'geruild' tegen beheer van een ander deelgebied met voornamelijk een fietspadenstructuur.

Daarmee ontstaat een efficiëntere beheerverdeling.

Het deelgebied Hamlaan is eind 2012 in een tijdelijke fase opengesteld voor gebruik. Als het bestemmingsplan is vastgesteld (naar verwachting in 2013) zal de Hamlaan recreatief worden ingericht. Naast paden, recreatieweiden en beperkte speel- en sportvoorzieningen komt er een theehuis Kannen & Kruiken, die als pleisterplaats een recreatieve aanvulling betekent en inkomsten genereert.

In 2012 zijn op provinciaal niveau met de partners afspraken gemaakt over een herijkte doorstart van overige RodS-maatregelen. Ten westen van deelgebied Hamlaan komt deelgebied De Rivier met een (fiets-)padenstructuur die verbinding vormt met de Breudijk en het toekomstige Parkbos. Eind 2012 is een schetsontwerp van de inrichting gepresenteerd, in 2013 zal aanleg worden voorbereid. Dit deelgebied komt in uw beheer, als gevolg van de 'ruiling' met Natuurmonumenten tegen een ander deelgebied.

Voor het deel Hollandse IJssel is een voorlopig schetsontwerp gepresenteerd met ruimte voor een fietspadenstructuur tussen IJsselstein, Marnemoende en de Meerndijk en aanvulling met een privaat recreatieconcept. In 2013 wordt dit concept nader uitgewerkt: grondpositie en mogelijkheid voor grondoverdracht, mogelijkheden om de beheerkosten te dekken etc.

2.2 Paragrafen 2012

2.2 Paragrafen 2012

Een van de doelstellingen van het BBV is het vergroten van het inzicht in de financiële positie. Hierdoor is een zevental paragrafen verplicht voorgeschreven namelijk: weerstandsvermogen, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen, lokale heffingen en grondbeleid. Overeenkomst tussen deze paragrafen is aan de ene kant dat ze dwarsdoorsneden van de begroting of jaarrekening geven en aan de andere kant dat het onderwerpen zijn waaraan politieke of financiële risico's verbonden zijn. Deze paragrafen zijn een dynamisch onderdeel van de begroting en jaarstukken en zullen de komende jaren verder worden ontwikkeld.

2.2.1 Investerings (bedragen afgeronden op 100-tallen)

	Nieuwe investeringen	Bedrag
	<u>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (Ec)</u>	
a	Maarsseveen se plassen: strandbad speeileiland	€ 203.200
b	Maarsseveense plassen: strandbad noordplein	€ 1.100
	<u>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (Ec)</u>	
c	Maarsseveense plassen: kantoor opzichters	€ 26.700
d	Maarsseveense plassen: werkplaats	€ 27.700
e	Maarsseveense plassen: strandbad toiletten	€ 110.700
f	Oortjespad: kinderboerderij dak schapenstal	€ 2.800
	<u>Overige vaste activa (Ec)</u>	
g	Oortjespad: kast automaten	€ 1.700
h	Strijkviertel: matten	€ 2.500
	<u>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (Ma)</u>	
i	Maarsseveense plassen: aanleg kabel Ziggo	€ 15.000
j	Noorderpark: fietspad Groenekade	€ 133.600
k	Oortjespad: Toeristisch opstappunt (TOP)	€ 19.000
l	Ruigenhoek: inrichting	€ 4.300
m	t Waal: boomgaard	€ 19.400
	Subtotaal investeringen	€ 567.700
	Af:	
	Correctie basisplan Ruigenhoek	€ 19.300
	Totaal investeringen (per saldo)	€ 548.400

Een deel van de investeringen 2012, maar ook uit voorgaande jaren zijn niet of nog volledig uitgevoerd. Dit heeft diverse oorzaken, een deel van de investeringen worden ontwikkeld door de landinrichting (Rods), maar de realisatie heeft in 2012, evenals in voorgaande jaren(nog) niet plaatsgevonden.

Ad.a

Betreft de nieuwe inrichting van het waterspeeileiland in de Maarsseveense plassen. Uitvoering van het plan, dat voor een belangrijk deel wordt gesubsidieerd door het BRU, de provincie Utrecht en Waternet is gestart in het najaar van 2012 en wordt in mei 2013 voltooid. De eigen bijdrage van het schap is relatief beperkt.

Ad. c en d.

In 2011 heeft een risico-inventarisatie (RIE) plaatsgevonden. Uit deze inventarisatie bleek dat zowel de loods als het beheerkantoor van de Maarsseveense plassen op een groot aantal punten niet meer aan de gestelde eisen voldeden.

Om die reden was verbouwing noodzakelijk. Op een inventieve en efficiënte wijze zijn zowel de werkplaats als het beheerkantoor aangepast aan de eisen van deze tijd.

Ad.e

Betreft de kosten voor de voltooiing van de toiletten bij het naaktstrand aan de Noordzijde van de Maarsseveense Plassen (€ 19.800) en de realisatie van een toiletgroep bij de hoofdingang van het strandbad (€ 92.900).

Ad.i

Betreft de kosten voor de aanleg van een kabel naar het beheerkantoor van de Maarsseveense plassen. De internetverbinding via KPN was, vanwege de afstand naar de centrale, dermate instabiel dat er voor de medewerkers al geruime tijd een onwerkbaar situatie bestond. Ook het betaalverkeer ter plekke was instabiel. Overgang naar Ziggo was de enige betrouwbare oplossing er moest echter wel een kabel worden aangelegd. Kosten bedroegen € 15.000.

Ad.j

Betreft het aandeel van het schap ad. € 133.600 in het fietspad Groenekade in het Noorderpark. De totale kosten van de aanleg van het fietspad dat is uitgevoerd door de landinrichting bedroeg € 2 Het fietspad is na voltooiing in beheer en onderhoud overgedragen aan het recreatieschap.

Ad. k

Betreft de tweede helft van de investering in een toeristisch opstappunt (TOP) bij het Oortjespad, dat in 2012 is voltooid en geopend. Dit project is voor 50% gesubsidieerd.

Ad. l

Betreft nagekomen kosten in kader van toezicht op de realisatie van het plusplan Ruigenhoek.

Ad. m.

Betreft de aanleg van een wandelpad door "Boomgaard 't Waal".

2.2.2 Paragraaf weerstandsvermogen

Inleiding

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het recreatieschap Stichtse Groenlanden in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover het schap kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van het schap voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

Een precies sluitende begroting zonder weerstandsvermogen betekent dat iedere tegenvaller een probleem gaat opleveren. In dat geval staat de uitvoering van het programma en daarmee het beleid van het recreatieschap Stichtse Groenlanden onder druk. Risico's zijn het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden. Hierbij wordt gedacht aan bodemverontreiniging, vandalisme, rente en dergelijke.

Het schap is gedurende deze budgetperiode van plan een post onvoorzien op te bouwen tot maximaal € 100.000. Per ultimo 2012 bedraagt deze post € 50.000.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit wordt opgebouwd uit:

- a. de budgettaire ruimte (post onvoorzien);
- b. de reserves;
- c. de voorzieningen.

A. De budgettaire ruimte

Exploitatieresultaat 2012

Het jaar 2012 is het derde jaar van de budgetfinancieringsperiode 2010-2013.

De dekkingsmiddelen 2012 bedragen € 2.326.300. De gemeente Utrecht heeft extra middelen verschaft voor in totaal € 200.000.

De na resultaatbestemming benodigde dekkingsmiddelen bedragen voor 2012 € 2.232.100, een overschot van € 294.200. Dit bedrag is toegevoegd aan de reserve vervangingsinvesteringen/ nieuw beleid.

Een deel van het overschot heeft betrekking op de middelen beschikbaar in het kader van nog te ontwikkelen gebieden, waarvan een deel als gevolg van het stilleggen van de Roods nog niet zijn gerealiseerd. Het bestuur kan ervoor kiezen een substantieel deel van het batig saldo te bestemmen voor de nog nieuw te ontwikkelen gebieden.

B. De reserves

Reserves zijn te onderscheiden in bestemmings- en stille reserves.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn:

	<u>1-1-2012</u>	<u>31-12-2012</u>
A. Dekkingsmiddelen kapitaallasten		
1. Inrichting Laagraven	€ 1.038.781	€ 890.384
2. Fietspad Nieuw Wulven	€ 98.894	€ 93.077
3. Subsidies	€ 3.001.526	€ 2.947.980
Subtotaal	€ 4.139.201	€ 3.931.441
B. Overige		
4. Natuurontwikkeling fietspaden	€ 45.378	€ 45.378
5. Inrichting zeilplas 't Waal	€ 764.754	€ 783.873
6. Herplantfonds Nedereindse Plas	€ 14.386	€ 14.386
7. Bijdrage Cortjespad	€ 32.080	€ 33.363
8. Gem. Utrecht nieuwbeleid/ bijdr. beheer	€ 150.000	€ 150.000
9. Calamiteitenfonds	€ 25.000	€ 50.000
10. Vervangingsinvesteringen/ Nieuwbeleid	€ 583.570	€ 877.733
Subtotaal	€ 1.590.168	€ 1.954.733
Totaal	€ 5.754.369	€ 5.886.174

Ad. 1

De opbrengst van zand en kleiverkoop van de ontzanding Laagraven en de opbrengst van het storten van specie op het terrein wordt gereserveerd om te worden aangewend bij de toekomstige kosten van inrichting van het terrein Laagraven. Dit betreft in ieder geval de kapitaallasten, alsmede de beheer- en onderhoudslasten tot het moment, dat er een erfpachtcontract (gebruiksovereenkomst) is afgesloten met een ondernemer.

Na een uitgebreide selectieprocedure op basis van ondernemersplannen is een kandidaat gekozen, die het terrein inmiddels is gaan exploiteren. Uitgangspunt is dat de ondernemer naast de exploitatielasten van het terrein, een jaarlijkse erfpachtcanon aan het schap betaalt. De exploitatie van het terrein, met name het beheer en onderhoud, moet worden uitgevoerd conform voorwaarden vastgelegd in de erfpachtovereenkomst.

De totale inrichtingskosten bedragen, exclusief de onderzoekskosten, per saldo € 2.128.000. Nu de definitieve inrichting is voltooid wordt op de investeringen in 10 jaar afgeschreven, de reserve en subsidies vallen daarbij naar evenredigheid vrij.

De totale reserve bedraagt per 1-1-2012 € 1.038.800. Naast deze reserve zijn een tweetal subsidiebedragen ontvangen. Een subsidiebedrag van in totaal € 479.000 in 2008 en van het bestuur regio Utrecht is in 2009 een subsidie ontvangen van bijna € 164.700 voor de aanleg van een fietspad (zie ook de staat van reserves en voorzieningen en de toelichting op de balans).

In 2012 valt € 64.400 aan subsidie vrij, t.b.v. afschrijvingen is € 148.400 aan de reserve onttrokken.

Ad. 2

Het dagelijks bestuur heeft in de vergadering van 19 oktober 2006 besloten van het voor nieuw beleid beschikbare bedrag € 116.300 te bestemmen voor de aanleg van het fietspad "Nieuw Wulven" in het gebied bij de gemeente Houten. In de tweede helft van 2008 is het fietspad opgeleverd. Vrijval van de bijdrage loopt m.i.v. 2009, gedurende een periode van 20 jaar, analoog aan de afschrijving op de investeringen.

Ad.3

Reserve dekking kapitaallasten. Betreft de ontvangen subsidies in investeringen van het schap, deze dienen als gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten. De subsidies vallen naar evenredigheid vrij met de afschrijvingen op de investeringen. In 2012 per saldo € 140.600 aan subsidies verantwoord, hier staat tegenover een vrijval in 2012 € 194.200, (2011 € 122.200).

De verantwoorde subsidies hebben betrekking op de bijdrage:

- a. in de inrichting van het Noordplein Maarsseveense plassen. In totaal was in dit project € 300.000 subsidie toegezegd. De beschikking is vooralsnog € 48.100 lager vastgesteld. Dit heeft geleid tot een correctie.
- b. In de verbetering van de inrichting van het waterspeleiland is in 2012 een subsidiebedrag verantwoord van in totaal € 177.800.
- c. Betreft de subsidie in de aanleg ruiterspaden in Laagraven voor totaal € 11.200.

Ad.4

Betreft een reserve t.b.v. ontwikkeling van natuur langs fiets- en wandelpaden in het Noorderpark. Na voltooiing van de laatste fietspaden zal het bedrag worden aangewend bij de nadere inrichting van dit gebied.

Ad.5

Dit betreft een reserve ter dekking van investeringen en verplichtingen bij Tull en 't Waal. In 2005 is een start gemaakt met de voorbereidende werkzaamheden van de ontzanding. Met de daadwerkelijke ontzanding is eind 2008 gestart. Contractueel is vastgelegd dat de ontzander een ingericht basisrecreatiegebied oplevert en dat in twee fasen een totaal bedrag ad. € 944.000, resp. € 454.000 (2008) en € 490.000 wordt voldaan aan het schap. Beide bedragen zijn in deze rekening verantwoord. Het eerst genoemde bedrag is direct aangewend ter dekking van het in het verleden gedane investeringen, totaal € 269.000, waarop tot op heden niet is afgeschreven. Het resterende bedrag ad. € 764.700, aangevuld met rente van interne financiering, dient verder ter dekking van toekomstige exploitatielasten van de nieuwe plas.

Ad.6

Dit bedrag is ontvangen nadat op de Nedereindse Plas schade aan de beplanting is aangericht. Deze reserve zal op enig moment worden gebruikt nadat sanering van de plas is afgerond. Ook in 2012 zijn geen uitgaven gedaan t.l.v. het herplantfonds.

Ad.7

Betreft de uit donaties, in de bus op het Oortjespad, opgebouwde reserve t.b.v. financiering van nieuwe aansprekende objecten op de kinderboerderij Oortjespad. De vrijwillige bijdragen bedroegen in 2012 € 3.200 (2011- € 3.400). Ten laste van de reserve is een bedrag van € 2.000 geboekt in verband met afschrijving en onderhoud. Per ultimo 2012 is de stand van deze reserve € 33.400.

In de komende jaren zal t.l.v. deze reserve het aandeel van het schap in de uitkijktoren en speeltoestel worden gebracht voor in totaal € 14.500. Van de reserve is € 18.900 vrij beschikbaar voor projecten op de kinderboerderij.

Ad.8

De gemeente Utrecht heeft een bedrag ad. € 100.000 aan het schap overgemaakt, t.b.v. ontwikkeling van nieuw beleid. Deze bijdrage heeft betrekking op de periode 2003-2006. Over aanwending van dit bedrag zal het bestuur nog een besluit nemen. Op deze post is in 2009 bijgeboekt de extra bijdrage van de gemeente Utrecht ad. € 50.000. De extra bijdrage van de gemeente Utrecht wordt verder toegevoegd aan de reserve vervangingsinvesteringen/nieuw beleid. Zie volgnummer 9. In 2013 wordt aan dit bedrag het eigen aandeel van het schap in de herinrichting van het waterspeleiland onttrokken.

Ad.9 Calamiteitenfonds

Bij de bepaling van de uitgangspunten voor de budgetfinanciering 2010-2013 is afgesproken een post "Onvoorzien" op te bouwen. Gedurende een periode van 4 jaar wordt maximaal € 25.000 verantwoord en toegevoegd aan het "Calamiteitenfonds". Het maximum van het calamiteitenfonds is bepaald op € 100.000. Onder invloed van de 5% bezuiniging is in 2011 afgezien van de post "Onvoorzien". In 2012 is echter wel € 25.000 toegevoegd. Het saldo bedraagt per ultimo 2012 € 50.000.

Ad.10

De voor 2012 benodigde dekkingsmiddelen komen na resultaatbestemming uit op € 2.232.100 (2011 € 2.386.100). De over 2011 ontvangen reguliere dekkingsmiddelen (dus inclusief de extra bijdrage van de gemeente Utrecht) bedragen € 2.526.300, zodat 2012 eindigt met een overschot aan dekkingsmiddelen van € 294.200. Dit overschot is toegevoegd aan de reserve nieuw beleid/vervangingsinvesteringen. Deze reserve neemt in 2012 toe van € 583.600 tot € 877.700.

De stille reserves

Stille reserves zijn activa die tegen geen of een te lage waarde zijn gewaardeerd en direct verkoopbaar zijn. Op basis van het thans gevoerde beleid en de bestemmingsmogelijkheden van de diverse terreinen heeft het schap beperkte stille reserves.

C. Voorzieningen

Groot onderhoud

Het schap werkt met de opbouw van de voorziening groot onderhoud. Deze voorziening is gekoppeld aan het plan groot onderhoud. Aan het begin van 2012 was voor groot onderhoud totaal € 478.100 beschikbaar. De reguliere dotatie groot onderhoud bedraagt voor 2012 € 271.100. In 2012 is in het kader van groot onderhoud totaal € 215.800 (2011 € 238.800) uitgevoerd. Het saldo van de voorziening groot onderhoud bedraagt per ultimo 2012 € 533.400. De in voorgaande jaren niet uitgevoerde werkzaamheden groot onderhoud zullen voor een belangrijk deel in 2013 worden gerealiseerd. Op basis van een inventarisatie van de recreatieve voorzieningen wordt het plan groot onderhoud jaarlijks geactualiseerd.

2.2.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Het BBV geeft aan, dat de paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen tenminste de kapitaalgoederen a. tot en met d. bevat, deze paragraaf is uitgebreid met e tot en met f:

- A. Wegen
- B. Gebouwen en riolering
- C. Water
- D. Groen
- E. Schoonhouden en vuilafvoer
- F. Terreininventaris
- G. Materieel en overige

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft als taak te voorzien in de behoefte aan recreatie (basis-) voorzieningen zowel op het land als op en aan het water (dagrecreatieterreinen, recreatie stranden, fiets- en wandelpaden en recreatieve routes) in het buitengebied.

Een van de kenmerken van basisvoorzieningen is, dat zij over het algemeen gratis toegankelijk zijn. Basisvoorzieningen lenen zich over het algemeen niet of slechts in beperkte mate voor het verkrijgen van "eigen" inkomsten. Het schap beheert en onderhoudt een groot aantal dagrecreatievoorzieningen waarvan een deel ouder is dan 40 jaar.

Met name in het werkgebied van Stichtse Groenlanden zijn recent enkele recreatieterreinen in beheer genomen, waarvan sommigen inkomsten genereren uit bijvoorbeeld verpachtingen, of waarvan het gebruik inclusief beheer is verpacht.

Het beheer en onderhoud is gericht op de instandhouding van de bestaande voorzieningen op een zodanige wijze dat deze, binnen de door het bestuur vastgestelde budgetten, **voldoende** bruikbaar zijn. Daarbij moet de voorziening in **een voldoende** staat van onderhoud verkeren, schoon en veilig bruikbaar zijn en voldoen aan wettelijke eisen.

Het in stand houden van de recreatieve voorzieningen is een permanente zorg en vraagt grote financiële bijdragen van de deelnemers aan het schap. Mede omdat een aantal recreatieve voorzieningen zoals al eerder opgemerkt al "oud" is, moet rekening worden gehouden met een stijging van de kosten van groot onderhoud. Dit wordt niet gecompenseerd door vermindering van afschrijvingen op de recreatieve voorzieningen. De aanlegkosten van bijna alle voorzieningen zijn in het verleden voor 50 tot 100 % gesubsidieerd; op het gesubsidieerde deel is niet afgeschreven.

Het onderhoud kan worden gesplitst in regulier en groot onderhoud. Onder **regulier beheer en onderhoud** wordt verstaan alle werkzaamheden, verrichtingen en uitgaven, die rechtstreeks te maken hebben met het dagelijks gebruik van de voorzieningen. Onder **groot onderhoud** wordt verstaan werkzaamheden die één keer in een bepaalde periode moeten worden uitgevoerd om de levensduur van een recreatieve voorziening te verlengen. Hiertoe wordt jaarlijks, op basis van een meerjaren- onderhoudsplan, een vast bedrag gedoteerd aan de "voorziening groot onderhoud".

De totale onderhoudslasten bedragen voor 2012 per saldo. Deze bedragen zijn de in de rekening verantwoorde bruto bedragen. Waar van toepassing maakt de omzetbelasting deel uit van de bedragen.

Programma "A"	Begroting 2012	Rekening 2012
1. Beheer en onderhoud eigen personeel	€ 228.000	€ 171.100
5c2 Uitzendkrachten	€ 28.200	€ 49.000
5c5 Toezicht/Loonwerkers	€ -	€ -
5c6 Schoonmakers	€ 12.200	€ 11.200
17. Onderhoud kapitaalgoederen	€ 806.700	€ 863.200
19. Uitvoering groot onderhoud	€ 340.800	€ 215.800
Subtotaal	€ 1.415.900	€ 1.310.300
Af: 8 Bijdrage inzake schades	€ -	€ 9.200
Af: 8 Doorbelast aan derden	€ 61.700	€ 201.900
Totaal	€ 1.354.200	€ 1.099.200

A. Wegen

Jaarlijks worden de wegen geïnspecteerd. De hieruit voortkomende acties worden planmatig opgelost en in de meerjaren begroting opgenomen.

Gaten in de halfverharde parkeergedeelten en paden op de recreatieterreinen worden jaarlijks uitgevuld, evenals gaten in het asfalt van toegangswegen en fietspaden. Het periodiek aanbrengen van een nieuwe slijtlaag of deklaag bij de diverse (half)verhardingen behoren tot het groot onderhoud. Waar nodig worden tegels en straatklinkers opnieuw gestraat. Het periodiek herstraten van grotere oppervlaktes tegels en straatklinkers behoort tot het groot onderhoud.

Dit geldt, behalve voor bovengenoemde wegen en paden, ook voor de verhardingen bij gebouwen.

B. Gebouwen en riolering

Het onderhoud bestaat voornamelijk uit het periodiek schilderen van het houtwerk, het repareren van kapot sanitair en het verhelpen van storingen.

Het schoonmaken van de toiletvoorzieningen op de terreinen is uitbesteed. Het periodiek vervangen van dakbedekkingen behoort tot het groot onderhoud.

C. Water

Watergangen en oevers

Bij de najaarsschouw wordt de oever- en watervegetatie van de watergangen in het weidegebied uitgemaaid. Jaarlijks wordt een deel van de watergangen op diepte gebaggerd om aan de diepte eis uit de keur van het waterschap te kunnen voldoen.

De scheisloten langs de recreatieterreinen en fietspaden worden in het najaar, vanwege de schouwverplichting, machinaal gesloot.

In het westelijk veenweidegebied is dit geregeld in een driejarig onderhoudscontract, samen met Vinkeveen en Loosdrecht.

D. Groen

Beplantingen

Op de terreinen wordt een beheer gevoerd gericht op de vorming en instandhouding van middenbos. Dit levert een beeld op van een struikenetage, met daarboven uit vrij grote bomen. Dit geeft voldoende luwte en afscherming voor de recreant en een mooi landschappelijk beeld als achtergrond.

Gefaseerd (om totale kaalslag te voorkomen) wordt de struikenetage afgezet, zodat deze weer uit kan lopen en een dichte beplanting vormen. De opgaande bomen worden deels gedund. Om een afwisselender beplanting te krijgen, vooral op de "grotere" terreinen Oortjespad, Maarsseveense Plassen en 't Waal, wordt in de beplantingsvakken meer aan natuurbouw gedaan.

Dit bestaat uit het uitkappen van vlinderhoeken en het aanplanten van besdragende struiken.

Ook de beplanting langs de fiets- en voetpaden wordt gefaseerd (1 maal per 6 – 7 jaar) gesnoeid.

Om een veilig gebruik van het fietspad mogelijk te maken worden laaghangende takken regelmatig gesnoeid. Onveilige bomen worden zonodig geveld of zodanig gesnoeid dat de boom weer veilig is. Het afkomende hout wordt versnipperd en afgevoerd naar de bio-energiecentrale.

In 2010 kreeg men plotseling provinciebreed te maken met een explosie van de eikenprocessierups. Ook vele terreinen van het schap bleken geïnfecteerd te zijn met dit plaaginsect. Bestrijding van alle haarden was onmogelijk. Daarom concentreerde de bestrijding zich tot de intensief gebruikte gedeelten, waarbij de stranden nog eens voorrang kregen. Op overige plaatsen werden de recreanten middels aanplakbiljetten en linten gewaarschuwd voor de gevaren van de aanwezigheid van dit insect. In 2012 kwam de eikenprocessierups veel minder voor dan voorgaande jaren.

Grasvegetaties.

Op de terreinen is een deel van de grasvelden ingericht voor intensief recreatief gebruik, de overige delen zijn gericht op extensiever gebruik of natuurontwikkeling met recreatief medegebruik (plukweides/schapenvelden). Gedurende het seizoen, van april t/m oktober, wordt in het beheer een beeld nagestreefd dat er plezierig recreatiegras ontstaat wat betekent dat het gras ca 10 keer wordt gemaaid. De ligweides van de recreatieterreinen worden tijdens het seizoen zodanig gemaaid dat er prettige ligweiden ontstaan.

Het beheer van de grasvegetatie op de dijktafsluitingen van de terreinen 't Waal, Salmsteke en Heulsewaard langs de Lek wordt uitgevoerd door begrazing met schapen. Hiermee wordt op een natuurlijke wijze een stevige grasmat gevormd die voldoet aan de in de keur van het waterschap gestelde eisen.

Op de recreatieterreinen wordt regelmatig gemaaid, vaak tot ver in november.

E. Schoonhouden en vuilafvoer

Betreft de onder a. tot en met d. genoemde kapitaalgoederen.

Betreft het schoonhouden van de terreinen, de gebouwen en de watergangen.

F. Terreininventaris

Onder terreininventaris valt het beheer en onderhoud van terreinmeubilair, speelvoorzieningen, afzettingen, kunstwerken, installaties en dergelijke.

Terreinmeubilair dient veilig, onderhoudsarm en vandalismebestendig te zijn.

Bij de picknicksets en –banken beperkt het onderhoud zich tot schilderwerk en het vervangen van kapotte onderdelen (maar meestal de hele set).

De op elk recreatieterein zijn aangebrachte beheersborden, verordeningborden e.d..

Deze zijn uitgevoerd in kunststof, zodat het onderhoud bestaat uit het vervangen van kapotte onderdelen en het eventueel verwijderen van graffiti.

De speelvoorzieningen zijn uitgevoerd in hout, staal, aluminium of kunststof. Het onderhoud bestaat uit het vervangen van kapotte onderdelen en het frezen van de ondergrond i.v.m. veiligheidseisen m.b.t. de valhoogte vanuit het attractiebesluit. Elk jaar worden alle speeltoestellen op veiligheid beoordeeld door een gecertificeerd instituut. De hieruit voortkomende acties worden planmatig opgelost en in de meerjarenbegroting opgenomen.

Op de recreatieterreinen zijn robuuste vuilnisbakken geplaatst, die tegen een stootje kunnen. Het onderhoud beperkt zich tot het vervangen van vernielde bakken. Waar mogelijk plaatsen we ondergrondse vuilcontainers.

Aan terreininventaris wordt alleen dagelijks onderhoud gepleegd totdat het aan vervanging toe is. Meubilair dat is geschonken aan het schap worden niet vervangen of hersteld.

G. Materieel en overige

Betreft het onderhoud van het materieel en de niet bij de voorgaande onderdelen onder te brengen kosten. Materieel wordt jaarlijks gekeurd en waar nodig vervangen. Kunstwerken worden door een extern inspectiebureau geïnspecteerd. De hieruit voortkomende acties worden planmatig opgelost en in de meerjaren begroting

Voorziening groot onderhoud.

In 2012 is groot onderhoud is uitgevoerd aan de verhardingen van de parkeerplaats Maarsseveense plassen, bestrating Buitengebied Maarsseveense plassen, Parkeerplaats Kleine plas, Nedereindse plas, fietspaden Noorderpark en straatwerken trailerhelling Salmsteke.

Groot onderhoud aan beplantingen is uitgevoerd in het Buitengebied van Maarsseveense plassen, bij de Kleine plas, het Regiowout.

Ook aan de grasvelden bij het strand en in het buitengebied Maarsseveense plassen en aan het strand zijn werkzaamheden verricht.

Aan de scheislotten van Hollandse kade en Reiger zijn baggerwerkzaamheden uitgevoerd.

Bij Strijkviertel zijn een overstort en een deel beschoeiing aangepast. Als proef is een rietoever aangelegd.

Bij Oortjespad zijn de verlichting van het bezoekerscentrum en de afrastering van de dierenweide gerestaureerd.

Ook zijn de drijflijnen van Strijkviertel en Middelwaard hersteld.

Op Salmsteke zijn werkzaamheden verricht aan de speelvoorzieningen.

Als laatste (maar niet de minste) zijn de landhoofden van de Meerlobrug aangepast.

2.2.3 Financieringsparagraaf 2012

Algemeen

De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) heeft als uitgangspunt het beheersen van risico's.

De belangrijkste kenmerken in dat kader zijn een tweetal randvoorwaarden voor het treasurybeleid.

De eerste is dat het aangaan en verstrekken van geldleningen alsmede het verlenen van garanties, die alleen zijn toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. De tweede houdt in dat uitzettingen een prudent karakter (= *met beleid en inzicht bezien*) moeten hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van onnodige risico's. Derivaten zijn niet toegestaan.

Risicobeheer

Binnen de Wet FIDO zijn 2 normen vermeld waaraan dient te worden voldaan. Het doel van deze normen is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de organisatie moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Het doel van de limiet is de vlottende schuld (kortlopende leningen) te beperken.

De kasgeldlimiet 2012 bedroeg 8,2% van € 4.085.600 zijnde € 335.000 (afgerond). In 2012 is geen kasgeld opgenomen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de vaste schuld bij aanvang van het jaar. Het doel van deze norm is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie.

De norm stelt dat per jaar maximaal 20% van de vaste schuld in aanmerking mag komen voor herfinanciering of renteherziening. De stand van de vaste schuld per 1-1-2012 bedroeg € 2.489.700, de renterisiconorm komt uit op € 498.000. De te betalen aflossing op vaste schuld bedraagt € 324.300, renteherziening op vaste schuld heeft niet plaatsgevonden.

Het renterisico op vaste schuld komt niet boven de norm uit.

2.2.4 Paragraaf bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering is uitbesteed aan Recreatie Midden Nederland.

Zie voor een verslag van de bedrijfsvoering 2012 de paragraaf bedrijfsvoering in de rekening 2012 van Recreatie Midden-Nederland.

De taken van het recreatieschap zijn de behartiging van de belangen van de openlucht recreatie binnen het werkgebied, daartoe zijn recreatieve voorzieningen aangelegd en in beheer genomen.

Voor de werkzaamheden van het schap zijn in 2012 totaal bijna 29.100 uren ingezet (2011-30.600), dit is ruim 1.500 minder dan begroot en maar liefst 1.500 minder dan in 2011. Deze uren zijn als volgt verdeeld:

	Begroting	Rekening
	2012	2012
<i>Staf</i>		
Algemeen	2.193	2.254
Office	2.051	1.776
Financien	1.966	2.642 (bestuursondersteuning en beleidsontwikkeling)
<i>Ontwikkeling</i>	8.496	9.371
<i>Instandhouding</i>		
Binnenmedewerkers	2.661	1.757
Opzichters/vakkrachten	5.888	4.300 (gehele werkgebied)
Toezichthouders	4.804	4.647 (gehele werkgebied inv.)
Badpersoneel/kassier	2.512	2.304
Totaal	<u>30.571</u>	<u>29.051</u>

In 2012 is, na een reorganisatie, gestart met nieuwe afdelingen. Daarbij is ook een wijziging van de aansturing van de afdeling Instandhouding, voorheen beheer en onderhoud, doorgevoerd. De door de afdelingen gemaakte uren bestaan uit directe uren (direct aan een product gerelateerd), indirecte uren (product gerelateerd, maar indirect) en uren overhead (niet direct aan een product toewijsbaar). De uren overhead hebben voor een belangrijk deel betrekking op algemene ondersteuning. De algemene ondersteuning betreft ondermeer de directeur van Recreatie Midden-Nederland, de hoofden instandhouding en ontwikkeling, de teamleiders financiële administratie en office. Verder betreft het de algemene uren van office, de controller en de personeelsadviseur.

Naast deze vaste formatie wordt voor het uitvoeren de werkzaamheden gebruik gemaakt van diensten van derden, ook voor het schoonhouden van de terreinen en toiletten op de voorzieningen wordt medegebruik gemaakt van diensten van derden, tevens worden voor de uitvoering van het dagelijks onderhoud veelvuldig aannemers ingehuurd.

Op verzoek van de Provincie Utrecht is de Plas Middelwaard in beheer en onderhoud genomen. Aan het beheer van het Fort Maarsseveen is in 2012 een einde gekomen.

Op basis van een contract met Staatsbosbeheer wordt toezicht gehouden op diverse terreinen van die organisatie. Voor de gemeente Nieuwkoop is het fietspad Grechtkade in onderhoud genomen. Voor de gemeente Utrecht is publieks- en regulier toezicht, alsmede onderhoud uitgevoerd bij de nieuwe Haarrijnse plas.

De door het schap gemaakte kosten worden doorbelast aan voornoemde organisaties.

2.2.5 Paragraaf verbonden partijen

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden is deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling Recreatie Midden-Nederland. Deze gemeenschappelijke regeling is de uitvoeringsorganisatie van het plessenschap Loosdrecht e.o., het recreatieschap Vinkeveense plassen, het recreatieschap Stichtse Groenlanden en het recreatieschap Utrechtse Heuvlerug, Vallei- en Kromme Rijngebied. Deze vier gemeenschappelijke regelingen zijn samen met de provincie Utrecht de gemeenschappelijke regeling Recreatie Midden-Nederland aangegaan.

2.2.6 Paragraaf Lokale heffingen

Niet van toepassing

2.2.7 Paragraaf grondbeleid.

Het Recreatieschap Stichtse Groenlanden bezit in totaal 391 hectare grond en water binnen het werkgebied en heeft in totaal 82 ha. in erfpacht. Van de eigendommen is inmiddels ca. 100 ha. in erfpacht uitgegeven. De bezittingen zijn op hoofdlijnen onder te verdelen in dagrecreatieterreinen, fiets- en wandelpaden en ruiterroutes. Het schapsbeleid is er tot op heden op gericht zijn terreinen, met uitzondering van het strandbad Maarsseveense plassen, gratis en openbaar toegankelijk aan te bieden aan de recreant.

Verkoop van eigendommen is in principe niet aan de orde, behalve als er een duidelijke financieel gewin te behalen valt.. Bij alle terreinen wordt voortdurend een afweging gemaakt tussen de kosten en de baten, het geen zou kunnen leiden tot het op termijn sluiten of afstoten van terreinen. Met de besparingen of opbrengsten kan op een andere locatie nieuw beleid worden geëffectueerd. Aankoop van grond is alleen aan de orde als verwerving ervan van belang is voor uitvoering van een project.

Waar mogelijk zal worden gezocht naar mogelijkheden om de gronden commerciële exploitaties te vestigen, dit overigens altijd in combinatie van de publieke taak van het schap. (Delen van) gronden kunnen worden verhuurd, in erfpacht worden uitgegeven of voor publiek worden opengesteld tegen betaling. Waar mogelijk worden evenementen aangetrokken zoals circussen en popfestivals.

Het strandbad Maarsseveense Plassen is tot op heden de enige voorziening van het schap waar, door het schap, entree wordt geheven.

Een aantal gronden zijn in erfpacht uitgegeven, het betreft:

Nedereindse Plas: skipiste incl. horeca.

Maarsseveense Plassen: exploitatie van een saunacomplex.

Maarsseveense Plassen: kanovereniging.

Maarsseveense Plassen: masten voor telecomproviders.

Maarsseveense Plassen: landtong t.b.v. evenementenbedrijf.

Maarsseveense Plassen: exploitatie van een horecagelegenheid.

Oortjespad: horeca en een Pitch & Putt baan.

Ruigenhoek: volkstuintencomplex.

Laagraven: golfbaan incl. horeca.

Laagraven: Noordplas (fiets- en wandelpaden), Zuidplas (strandbad, teleskibaan, surfbad incl. horeca).

Tevens zijn diverse stukjes grond verhuurd t.b.v. exploitatie van horeca, forelvissen en aan (water)sportverenigingen. In het gebied van 't Waal tenslotte is de ontzanding gaande die, zonder kosten voor het recreatieschap, zal leiden tot het ontstaan van de recreatieplas 't Waal, inmiddels omgedoopt in de Honswijkerplas.

3. Jaarrekening

3.1 Balans

3.2 Programmarekening

3.1.1 BALANS EN TOELICHTING

	Ultimo 2012	Ultimo 2011
ACTIVA		
1 Vaste activa		
A Immateriële vaste activa		
-Kosten van onderzoeken ontwikkeling	€ 5.045	€ 22.660
	€ 5.045	€ 22.660
B Materiële vaste activa		
-Investerings met een economisch nut		
Gronden uitgegeven in erfpacht		
Overige investeringen met economisch nut	€ -	€ -
-Investerings in de openbare ruimte uitsluitend met een maatschappelijk nut	€ 2.831.346	€ 2.684.866
	€ 6.073.135	€ 6.397.338
C Financiële vaste activa		
- Betaalde waarborgsommen	€ 454	€ 454
- Voorschot onkosten	€ -	€ -
	€ 454	€ 454
Totaal vaste activa	€ 8.909.979	€ 9.105.318
2 Vlottende activa		
E Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
-Vorderingen op openbare lichamen	€ -	€ -
-Deelnemersbijdragen	€ 278.247	€ 417.598
-Belastingdienst	€ 107.721	€ 59.851
-Rekening-courantverhoudingen niet financiële instellingen	€ 2.962	€ -
-Overige vorderingen	€ 35.821	€ 625.985
	€ 424.751	€ 1.103.434
F Liquide middelen		
-Kassaldi	€ 5.817	€ 1.751
-Bank- en giroaldi	€ 952.437	€ 10.188
	€ 958.254	€ 11.939
G Overlopende activa		
	€ 41.186	€ 355.884
Totaal vlottende activa	€ 1.424.191	€ 1.471.257
Totaal generaal	€ 10.334.170	€ 10.576.575

** Door de afronding op hele euro's kunnen afrondingsverschillen van maximaal € 1,00 ontstaan.

3.1.1 BALANS EN TOELICHTING

PASSIVA		Ultimo 2012	Ultimo 2011
3	Vaste passiva		
H	Eigen vermogen		
	-Algemene reserve	€ -	€ -
	-Bestemmingsreserves	€ 5.886.174	€ 5.754.369
	Voor equalisatie van tarieven	€ -	€ -
	Overige bestemmingsreserves	€ 5.886.174	€ 5.754.369
	-Nog te bestemmen resultaat	€ -	€ -
I	Voorzieningen		
	-Onderhoudsequalisatievoorzieningen	€ 533.405	€ 478.147
J	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
	-Obligatieleningen	€ -	€ -
	-Onderhandse leningen van: binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 2.165.457	€ 2.489.722
	-Waarborgsommen	€ 5.078	€ 6.292
	Totaal vaste passiva	€ 8.590.113	€ 8.728.530
4	Vlottende passiva		
K	Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
	-Rekening courant niet financiële instellingen	€ 25.038	€ 60.523
	-Openbare instellingen	€ 1.146.038	€ 621.437
	-Overige schulden	€ 344.133	€ 995.252
L	Overlopende passiva		
		€ 228.848	€ 170.833
	Totaal vlottende passiva	€ 1.744.057	€ 1.848.045
	Totaal generaal	€ 10.334.170	€ 10.576.575

** Door de afronding op hele euro's kunnen afrondingsverschillen van maximaal € 1,00 ontstaan.

3.1.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Algemeen

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van inkoopprijs en bijkomende kosten. Tenzij bij de desbetreffende post anders wordt vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vaste activa

Materiële vaste activa

Volgens artikel 59 BBV dient er een onderscheid gemaakt te worden tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die verhandelbaar zijn en/of op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. Niet relevant daarbij is of de investering geheel kan worden terugverdiend.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs minus eventuele investeringsbijdragen van derden.

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgprijs of vervaardigingsprijs, rekening houdend met een eventuele bijdrage van derden en de ingeschatte restwaarde. Indien ingebruikname plaatsvindt vóór 1 juli, vindt afschrijving plaats over het gehele boekjaar. Indien ingebruikname plaatsvindt ná 1 juli vindt de eerste afschrijving plaats in het eerstvolgende boekjaar.

Afschrijvingspercentages

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

<i>Actief</i>	<i>Percentage</i>
Bedrijfsgebouwen	5 – 10%
Machines, apparaten en installaties	5 – 33%
Overige materiële vaste activa	10 – 33%

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden als volgt gewaardeerd:

- Leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde minus de ontvangen aflossingen

Toelichting:

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

Overige langlopende leningen

- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Toelichting:

De voorgeschreven indeling voor wat betreft vorderingen is:

- Vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk)
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen
- Overige vorderingen

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen geamortiseerde kostprijs opgenomen.

Vaste passiva

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor resultaatbepaling zijn gebaseerd op geamortiseerde kostprijs. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Opbrengsten

Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Personeelslasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar.

3.1.3 Toelichting op de balans per 31-12-2012

ACTIVA

Vaste activa

		<u>Rekening 2012</u>	<u>Rekening 2011</u>
A. Immateriële vaste activa		€ 5.045	€ 22.660
<u>Kosten van onderzoek en ontwikkeling</u>			
Aanschafwaarde per 1-1-2012	€ 921.330		
Afschrijving tot en met 2011	€ 898.670		
Boekwaarde per 1-1-2012		€ 22.660	
Af: Afschrijving 2012		€ 17.616	
Totaal		€ 5.045	
B. Materiele vaste activa		<u>Rekening 2012</u>	<u>Rekening 2011</u>
Materiële vaste activa met economisch nut		€ 2.831.346	€ 2.684.866
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut		€ 6.073.135	€ 6.397.338
Totaal materiële vaste activa		€ 8.904.481	€ 9.082.204
<u>Materiële vaste activa met economisch nut</u>			
1.Grond en water		€ 531.789	€ 531.789
2.Grond-, weg- en waterbouwkundige werken		€ 1.430.197	€ 1.305.140
3.Bedrijfsgebouwen		€ 412.646	€ 291.331
4.Machines, apparaten en installaties		€ 90.093	€ 111.905
5.Woonruimtes		€ 1.498	€ 1.872
6.Vervoermiddelen		€ 48.390	€ 62.823
7.Overige materiële vaste activa		€ 316.732	€ 380.005
Totaal		€ 2.831.346	€ 2.684.866
B1. Ec Grond en water			
Aanschafwaarde per 1-1-2012	€ 531.789		
Totaal		€ 531.789	
B2. Ec Grond-, weg- en waterbouwkundige werken		<u>Rekening 2012</u>	
Aanschafwaarde per 1-1-2012	€ 1.775.451		
Afschrijving tot en met 2011	€ 470.311		
Boekwaarde per 1-1-2012		€ 1.305.140	
Bij: Investering speeleiland Maarsseveense Plassen		€ 204.380	
Subtotaal		€ 1.509.520	
Af: Afschrijving 2012		€ 79.323	
Totaal		€ 1.430.197	
B3. Ec Bedrijfsgebouwen			
Aanschafwaarde per 1-1-2012	€ 787.438		
Afschrijving tot en met 2011	€ 496.107		
Boekwaarde per 1-1-2012		€ 291.331	
Bij: Oortjespad dak schapenstal		€ 167.899	
Subtotaal		€ 459.230	
Af: Afschrijving 2012		€ 46.584	
Totaal		€ 412.646	

B4. Ec Machines, apparaten en installaties

Aanschafwaarde per 1-1-2012	€	378.438	
Afschrijving tot en met 2011	€	266.533	
			€
Boekwaarde per 1-1-2012			111.905
Af: Afschrijving 2012			€
			21.812
Totaal			€
			90.093

B5. Ec Woonruimten

Aanschafwaarde per 1-1-2012	€	48.492	
Afschrijving tot en met 2011	€	46.620	
			€
Boekwaarde per 1-1-2012			1.872
Af: Afschrijving 2012			€
			374
Totaal			€
			1.498

Rekening 2012**B6. Ec Vervoermiddelen**

Aanschafwaarde per 1-1-2012	€	110.192	
Afschrijving tot en met 2011	€	47.369	
			€
Boekwaarde per 1-1-2012			62.823
Af: Auto opzichter naar RMN			€
			8.387
Subtotaal			€
			54.436
Bij: Afschrijving des-investering			€
			2.235
Af: Afschrijving 2012			€
			8.281
Totaal			€
			48.390

B7. Ec Overige materiële vaste activa

Aanschafwaarde per 1-1-2012	€	1.169.603	
Afschrijving tot en met 2011	€	789.598	
			€
Boekwaarde per 1-1-2012			380.005
Bij: Investerings (zie onder)			€
			4.184
Subtotaal			€
			384.189
Af: Afschrijving 2012			€
			67.457
Totaal			€
			316.732

Specificatie van de investeringen

<i>Oortjespad kast automaten</i>	€	1.656	
<i>Strijkviertel matten</i>	€	2.528	
<i>Totaal</i>	€	4.184	

Rekening 2012**Materiele vaste activa met maatschappelijk nut**

11.Grond en water	€	822.637	€	822.637
12.Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€	5.250.497	€	5.574.701
Totaal	€	6.073.135	€	6.397.338

Rekening 2012**Rekening 2011****B8. Ma Grond en water**

Aanschafwaarde per 1-1-2012	€	941.431	
Afschrijving tot en met 2011	€	118.794	
			€
Boekwaarde per 1-1-2012			822.637
Af: Afschrijving 2012			€
			-
Totaal			€
			822.637

Rekening 2012

B9. Ma Grond weg- en waterbouwkundige werken

Aanschafwaarde per 1-1-2012	€ 8.692.312	
Afschrijving tot en met 2011	€ 3.117.611	
Boekwaarde per 1-1-2012		€ 5.574.701
Bij: Afschrijving des-investering		€ -
Bij: Investerings (zie onder)		€ 172.017
Subtotaal		€ 5.746.717
Af: Afschrijving 2012		€ 496.220
Af: Des-investering Ruigenhoek		€ -
Totaal		€ 5.250.497

Specificatie van de investeringen

<i>Maarsseveense Plassen datacomlijn</i>		<i>Rekening 2012</i>	€ 14.994
<i>Noorderpark fietspad Groene Kade</i>		€ 133.632	
<i>Oortjespad: Touristisch Overstap Punt</i>		€ 19.006	
<i>Ruigenhoek inrichting</i>		€ 4.253	
<i>t Waal Boomgaard</i>		€ 19.406	
Totaal		€ 191.291	

C. Financiële vaste activa

Betaalde waarborgsommen	Rekening 2012	Rekening 2011
	€ 454	€ 454

Viottende activa**E. Uitzettingen korter dan een jaar**

	Rekening 2012	Rekening 2011
1. Deelnemersbijdragen	€ 278.247	€ 417.598
2. Rekening-courant met niet financiële instellingen	€ 2.962	€ -
3. Belastingdienst	€ 107.721	€ 59.851
4. Overige vorderingen	€ 35.821	€ 625.985
Totaal	€ 424.751	€ 1.103.434

Openstaand saldo debiteuren per 19 april 2012 € 60.907,43

F. Liquide middelen

	Rekening 2012	Rekening 2011
1. B.N.G. rekening courant	€ 947.432	€ -
2. Rabobank rekening courant	€ 5.005	€ 10.188
3. Kas Maarsseveense Plassen	€ 5.640	€ 1.397
4. Kas Oortjespad	€ 177	€ 354
Totaal	€ 958.254	€ 11.939

G. Overlopende activa

	Rekening 2012	Rekening 2011
1. Vooruitbetaalde bedragen	€ 13.198	€ 6.752
2. Nog te ontvangen bedragen	€ 27.989	€ 72.408
3. Nog te ontvangen subsidies	€ -	€ 276.724
Totaal	€ 41.186.35	€ 355.884

PASSIVA

Vaste passiva

<u>H.</u>	<u>Bestemmingsreserves</u>	<u>Rekening 2012</u>	<u>Rekening 2011</u>
	1. Reserve natuurontwikkeling	€ 45.378	€ 45.378
	2. Reserve inrichting zeilplas 't Waal	€ 783.873	€ 764.754
	3. Reserve "Herplantfonds"	€ 14.386	€ 14.386
	4. Reserve inrichting Laagraven	€ 890.385	€ 1.038.782
	5. Reserve vrijwillige bijdragen Oortjespad	€ 33.363	€ 32.080
	6. Reserve nieuw beleid Utrecht	€ 150.000	€ 150.000
	7. Reserve fietspad Nieuw Wulven	€ 93.077	€ 98.894
	8. Resultaat prog. A: Ruimte voor nieuw beleid	€ 877.733	€ 583.570
	9. Reserve calamiteiten	€ 50.000	€ 25.000
	10. Reserve speeleiland	€ -	€ -
	11. Subsidies	€ 2.947.980	€ 3.001.526
	Totaal	€ 5.886.174	€ 5.754.369
<u>H.1.</u>	<u>Reserve natuurontwikkeling</u>		
	Balans per 1-1-2012	€ 45.378	
	Bij: Dotatie of rente	€ -	
	Af: Onttrekking aan reserve	€ -	
	Totaal	€ 45.378	
<u>H.2.</u>	<u>Reserve inrichting zeilplas 't Waal</u>		
	Balans per 1-1-2012	€ 764.754	
	Bij: Dotatie of rente	€ 19.119	
	Totaal	€ 783.873	
<u>H.3.</u>	<u>Reserve "Herplantfonds"</u>		
	Balans per 1-1-2012	€ 14.386	
	Bij: Dotatie aan reserve	€ -	
	Totaal	€ 14.386	
<u>H.4.</u>	<u>Reserve inrichting Laagraven</u>		
	Balans per 1-1-2012	€ 1.038.782	
	Af: Onttrekking aan reserve	€ 148.397	
	Totaal	€ 890.385	
<u>H.5.</u>	<u>Reserve vrijwillige bijdragen Oortjespad</u>		
	Balans per 1-1-2012	€ 32.080	
	Bij: Vrijwillige bijdragen	€ 3.235	
	Af: Onttrekking i.v.m. afschrijvingen	€ 1.952	
	Totaal	€ 33.363	
<u>H.6.</u>	<u>Reserve nieuw beleid Utrecht</u>		
	Balans per 1-1-2012	€ 150.000	
	Totaal	€ 150.000	
<u>H.7.</u>	<u>Reserve fietspad Nieuw Wulven</u>		
	Balans per 1-1-2012	€ 98.894	
	Af: Onttrekking i. v. m. afschrijvingen	€ 5.817	
	Totaal	€ 93.077	

H.8. Reserve nieuw beleid

Balans per 1-1-2012	€	583.570
Bij: Resultaat 2012	€	294.163
Sub totaal	€	877.733
Af: Onttrekking	€	-
Totaal	€	877.733

H.9. Reserve calamiteiten

Balans per 1-1-2012	€	25.000
Bij: Dotatie reserve	€	25.000
Totaal	€	50.000

H.10. Reserve speeleiland

Balans per 1-1-2012	€	-
Bij: Dotatie reserve	€	-
Totaal	€	-

H.11. Subsidies

Balans per 1-1-2012	€	3.001.526
Bij: Subsidies	€	140.633
Af: Onttrekking aan subsidie	€	194.179
Totaal	€	2.947.980

I.1. Voorziening groot onderhoud

Balans per 1-1-2012	€	478.147	€	479.010
Bij: Dotatie groot onderhoud	€	271.100	€	237.889
Af: Onttrekking aan reserve	€	215.842	€	238.752
Totaal	€	533.405	€	478.147

J. Vaste schulden langer dan één jaar**J.1 Geldleningen**

Totaal geldleningen per 1-1-2012	€	5.347.976
Aflossingen tot en met 2011	€	2.858.254
Balans per 1-1-2012	€	2.489.722
Nieuwe vaste geldlening	€	-
Subtotaal leningen	€	2.489.722
Aflossingen geldleningen 2012	€	324.264
Totaal	€	2.165.457

Ook in 2012 zal € 324.264 afgelost worden.

J.2 Waarborgsommen

Stand per 1-1-2012	€	6.292	€	2.854
Afname in 2012	€	1.214	€	3.438-
Totaal	€	5.078	€	6.292

Viottende passiva

Schulden korter dan een jaar

K. Viottende schulden

1	Schulden aan "openbare lichamen"
2	BNG rekening courant
3	Rekening courant niet financiële instellingen
4	Schulden aan "niet openbare lichamen"
	Totaal

	<u>Rekening 2012</u>	<u>Rekening 2011</u>
€	1.146.038	€ 659.737
€	-	€ 621.437
€	25.038	€ 60.523
€	344.133	€ 335.515
€	1.515.209	€ 1.677.212

L. Overlopende passiva

L.1	Vooruitontvangen bedragen
L.2	Nog te betalen bedragen
L.3	Vooruit ontvangen subsidies
	Totaal

	<u>Rekening 2012</u>	<u>Rekening 2011</u>
€	42.778	€ 29.719
€	69.074	€ 141.115
€	116.995	€ -
€	228.848	€ 170.833

3.2 Programmarekening

3.2.1 Recreatieschap Stichtse Groenlanden rekening 2012

Lasten

Nr.	Omschrijving	Rekening 2011	Begroting 2012	Rekening 2012
1.	R.M.N.:Salarissen, sociale lasten en personeelskosten via "uren x tarief"	1.441.160	1.436.000	1.422.440
3.	RMN: Doorbel.overige kosten	231.334	173.400	197.643
5.	Personeel en diensten van derden	178.203	189.800	169.483
7.	Afschrijvingen & rente	802.170	969.800	871.689
9.	Huren en pachten	9.057	7.400	11.892
11.	Bestuurs- en apparaatskosten	61.918	63.800	52.677
13.	Belastingen en verzekeringen	42.223	62.000	45.698
15.	Energie- en waterkosten	54.200	59.000	53.945
17.	Onderhoud en vuilafvoer	770.418	806.700	863.211
19.	Voorzieningen	226.100	271.100	271.100
21.	Overige lasten	34.017	21.600	22.000
23.	Nagekomen lasten	74.184	-	4.903
25.	Onvoorzien - Calamiteitenfonds	-	25.000	25.000
	Totaal lasten	3.924.984	4.085.600	4.011.681

3.2.1 Recreatieschap Stichtse Groenlanden rekening 2012

Baten

Nr.	Omschrijving	Rekening 2011	Begroting 2012	Rekening 2012
2.	Opbrengsten van eigendommen	632.515	681.100	720.626
6.	Rente	4.692	34.500	19.134
8.	Overige baten	2.877.844	113.400	515.583
10.	Nagekomen baten	82.300	-	15.155
	Subtotaal baten	3.597.351	829.000	1.270.498
12.	Dekkingsmiddelen	2.785.727	2.885.000	2.861.787
	<i>Deelnemersbijdragen</i>	2.441.900	2.526.300	2.526.299
	<i>Deelnemersbijdrage doorschuif BTW exploitatie</i>	343.827	358.700	335.488
	Totaal baten	6.383.079	3.714.000	4.132.285
	Resultaat voor bestemming	2.458.096-	371.600	120.604-
	Mutaties reserves			
Af:	<i>Vrijval subsidies</i>	122.165	259.600	194.179
Af:	<i>Vrijval reserve</i>	156.167	164.200	156.167
	Subtotaal af	278.332	423.800	350.346
<i>Bij:</i>	<i>Subsidie MVP SB: noordplein</i>	300.000	-	48.407-
<i>Bij:</i>	<i>Subsidie Ruigenhoek plusplan</i>	1.871.091	-	-
<i>Bij:</i>	<i>Subsidie Strandbad speeileiland</i>	-	-	177.839
<i>Bij:</i>	<i>Reserve calamiteiten</i>	-	-	25.000
<i>Bij:</i>	<i>Oortjespad: Vrijwillige bijdragen</i>	3.398	3.000	3.235
<i>Bij:</i>	<i>Oortjespad: Bijdr. derden GOH steiger</i>	11.789	-	-
<i>Bij:</i>	<i>t Waal: Reserve inrichting zeilplas</i>	494.390	31.500	19.119
<i>Bij:</i>	Reserve / Ruimte nieuw beleid	55.758	17.700	294.163
	Subtotaal bij	2.736.426	52.200	470.950
	Totaal mutatie reserves	2.458.094	371.600-	120.604
	Resultaat na bestemming	-	-	-

3.2.2 Programmarekening programma "A"

Verschillenanalyse rekening 2012

Lasten

Nr. Omschrijving	Begroting 2012	Rekening progr. "A" 2012	Verschillen
1. Salaris-en personeelskosten	€ 1.436.000	€ 1.422.400	€ 13.600-
3. RMN: doorbelaste overige kosten	€ 173.400	€ 197.600	€ 24.200
5. Personeel en diensten van derden	€ 189.800	€ 169.500	€ 20.300-
7. Rente en afschrijvingen	€ 969.800	€ 871.700	€ 98.100-
9. Huren en pachten	€ 7.400	€ 11.900	€ 4.500
11. Bestuurs- en apparaatskosten	€ 63.800	€ 52.700	€ 11.100-
13. Belastingen en verzekeringen	€ 62.000	€ 45.700	€ 16.300-
15. Energie- en waterkosten	€ 59.000	€ 53.900	€ 5.100-
17. Onderhoud kapitaalgoederen	€ 806.700	€ 863.200	€ 56.500
19. Voorziening groot onderhoud	€ 271.100	€ 271.100	€ -
21. Diversen	€ 21.600	€ 22.000	€ 400
23. Nagekomen lasten	€ -	€ 4.900	€ 4.900
25. Calamiteitenfonds	€ 25.000	€ 25.000	€ -
Totaal lasten programma "A"	€ 4.085.600	€ 4.011.600	€ 74.000-

Baten

Nr. Omschrijving	Begroting 2012	Rekening progr. "A" 2012	Verschillen
2. Opbrengst van eigendommen	€ 681.100	€ 720.600	€ 39.500
6. Rente	€ 34.500	€ 19.100	€ 15.400-
8. Overige baten	€ 113.400	€ 515.600	€ 402.200
10. Nagekomen baten	€ -	€ 15.200	€ 15.200
12. Dekkingsmiddelen	€ 2.885.000	€ 2.861.800	€ 23.200-
<u>Dekkingsmiddelen</u>			
<i>Deelnemersbijdrage</i>	€ 2.526.300	€ 2.526.300	€ -
<i>Extra bijdrage gemeente Utrecht</i>	€ -	€ -	€ -
<i>Deelnemersbijdrage in doorschuif</i>	€ 358.700	€ 335.500	€ 23.200-
Totaal baten programma "A"	€ 3.714.000	€ 4.132.300	€ 418.300
Resultaat voor bestemming	€ 371.600	€ 120.700-	€ 492.300-
<u>Mutaties reserves</u>			
<i>Bij: Subsidie MVP Speeileiland</i>	€ -	€ 177.800	€ 177.800
<i>Bij: Reserve Oortjespad</i>	€ 3.000	€ 3.200	€ 200
<i>Bij: Reserve 't Waal</i>	€ 31.500	€ 19.100	€ 12.400-
<i>Bij: Reserve Calamiteiten</i>	€ -	€ 25.000	€ 25.000
<i>Bij: Reserve nieuw beleid</i>	€ 17.700	€ 294.400	€ 276.700
<i>Af: Vrijval reserve</i>	€ 164.200	€ 156.200	€ 8.000-
<i>Af: Subsidie Noordplein</i>	€ -	€ 48.400	€ 48.400
<i>Af: Reserve Laagraven</i>	€ -	€ -	€ -
<i>Af: Vrijval subsidies</i>	€ 259.600	€ 194.200	€ 65.400-
Totaal mutaties reserves	€ 371.600-	€ 120.700	€ 492.300
Resultaat na bestemming	€ -	€ -	€ -

Exploitatieresultaat na bestemming

Batig saldo € 294.200

Dit is het derde jaar van de budgetfinancieringscyclus 2010-2013.

In deze periode zijn een aantal uitgangspunten van kracht geworden, zie de programmaverantwoording, deze hebben ertoe geleid dat de dekkingsmiddelen 2010 t.o.v. 2009 zijn verhoogd van € 2.268.400 tot € 2.412.500. Deze toename van het budget is tot stand gekomen door :

- a. een inflatiecorrectie van 1% (= € 22.700);*
- b. toevoeging van een post onvoorzien ad. € 25.000;*
- c. compensatie voor de verlaging van de bezoekersaantallen van het strandbad Maarsseveense Plassen met 20.000 bezoekers ofwel van € 51.000;*
- d. structurele compensatie voor achterstand in de kostenontwikkeling van de 1^e budgetperiode met € 45.400.*

Het beschikbare budget is, conform bovenstaande afspraak, ten opzichte van 2009 gestegen van € 2.268.400 tot € 2.412.500. De deelnemers aan het recreatieschap hebben echter besloten dat in 2011 de reguliere bijdragen met 5% moeten worden verlaagd t.o.v. 2010. In 2011 is daarmee de bijdrage verlaagd met € 120.600, tot € 2.291.900.

Los van het voorgaande betaalt de gemeente Utrecht met ingang van 2009 een structurele extra dekkingsbijdrage. Deze extra bijdrage is stapsgewijs naar het niet geïndexeerde maximum van € 200.000 toegegroeid. Dit maximum is in 2012 bereikt.

De deelnemersbijdragen zijn in 2012 regulier verhoogd met 1,5%. De reguliere bijdrage en de extra bijdrage van de gemeente Utrecht vormen samen de in 2012 beschikbare middelen ad. € 2.526.300.

Een batig saldo wordt toegevoegd aan de reserve nieuw beleid en/of vervangingsinvesteringen. Een nadelig saldo van de exploitatie wordt onttrokken aan de reserve "nieuw beleid en/of vervangingsinvesteringen".

De jaarrekening 2012 is geëindigd met een batig saldo ná resultaatbestemming van € 294.200 (2011 batig € 55.80). Geraamd was een batig saldo van € 17.700. Het resultaat is per saldo slechts € 276.500 hoger dan de raming. Er zijn aanzienlijke verschillen in de onderlinge begrotingsposten. In onderstaande toelichtingen per begrotingspost worden de verschillen geanalyseerd.

Transparantieregeling (doorschuif BTW)

Het recreatieschap werkt met het BTW-compensatiefonds. Dit betekent dat de omzetbelasting, die in rekening wordt gebracht door derden over niet-ondernemers-activiteiten van het schap, wordt doorgeschoven naar de gemeenten op basis van de zogenaamde transparantieregeling. De lasten in deze jaarrekening zijn hoofdzakelijk bruto, dus inclusief omzetbelasting, verantwoord.

Dit geldt niet voor post 7. Kapitaallasten, alsmede alle posten die betrekking hebben op de exploitatie van de Maarsseveense plassen. Dit betreft een ondernemersactiviteit en dus vindt aangifte omzetbelasting plaats. De hierop betrekking hebbende bedragen zijn netto weergegeven. Het totaal van de doorschuif BTW, die in de exploitatie is verdisconteerd, wordt apart verantwoord als onderdeel van de deelnemersbijdragen.

LASTEN

Beheer en onderhoudslasten totaal.

Onderschrijving met per saldo € 130.000

Onderstaand een overzicht van de onderhoudslasten 2012 op basis van "Uren x Tarief" (post 1), (doorbelast) werk derden (post 5), regulier onderhoud (post 17) en dotatie groot onderhoud (post 19) en daarop is mindering gebracht de doorbelasting van de lasten aan derden.

Programma "A"	Begroting 2012	Rekening 2012
1. Beheer en onderhoud eigen personeel	€ 228.000	€ 171.100
5c2 Uitzendkrachten	€ 28.200	€ 49.000
5c6 Schoonmakers	€ 12.200	€ 11.200
17. Onderhoud kapitaalgoederen	€ 806.700	€ 863.200
19. Dotatie groot onderhoud	€ 271.100	€ 271.100
Subtotaal	€ 1.346.200	€ 1.365.600
Af: 8 Bijdrage schieds	€ -	€ 9.200
Af: 8 Doorbelast aan derden	€ 61.700	€ 201.900
Totaal	€ 1.284.500	€ 1.154.500

Het genoemde bedrag van "groot onderhoud" betreft de dotatie 2012.

In bovenstaande posten zijn tevens kosten opgenomen voor beheer en onderhoud aan de Haarrijnse Plas in opdracht van de gemeente Utrecht en Middelwaard in opdracht van de provincie Utrecht. Deze kosten zijn volledig doorbelast aan de opdrachtgevers.

De onderschrijving op deze post met per saldo € 130.000 wordt voor een deel veroorzaakt doordat een aantal terreinen, evenals in 2011, nog niet of niet volledig in beheer zijn. Hierbij moeten o.a. worden gedacht aan Wielrevelt (Haarzuilens) en Hollandse IJssel, Ruigenhoek is net nieuw en ook een aantal fietspaden in het Noorderpark zijn net voltooid (Groenekade) of nog in ontwikkeling.

1. Salarissen, sociale lasten en personeelskosten (via uren x tarief)

Onderschrijving € 13.600

Deze post wordt berekend op basis van "uren x tarief" en is begroot op € 1.436.000.

De verantwoording van deze post bestaat uit zowel uren inclusief omzetbelasting als uren exclusief omzetbelasting. Alle uren die drukken op het strandbad Maarsseveense plassen zijn exclusief omzetbelasting verantwoord. Alle andere uren zijn inclusief omzetbelasting. De totale kosten inzake "Uren x tarief" komen uit op € 1.422.400 (2011 € 1.441.200), een onderschrijving van het geraamde bedrag met per saldo € 13.600.

Bij het recreatieschap Stichtse Groenlanden is het aantal doorbelaste productieve uren ruim 1.500 lager dan de raming. Ondanks deze ruime onderschrijving van het aantal uren, is er slechts een kleine onderschrijving van de doorbelaste kosten met per saldo € 13.600. Dit bedrag is een combinatie van zowel hogere uurtarieven, als inhuur van meer uren uit tariefgroep 2 en minder van tariefgroep 1 versus per saldo minder afgenomen uren. (Zie voor de tarieven hiervoor onder "Algemeen").

Het totaal aantal geraamde uren bedraagt 30.600, het aantal doorbelaste productieve uren bedraagt 29.100, verschil 1.500 (-/- 5%).

Over 2012 is het aantal uren doorbelast aan het recreatieschap Stichtse Groenlanden per saldo ruim 1.500 uur lager dan begroot. Van de afdeling instandhouding is per saldo 2.800 uur minder afgenomen (geleverd). Het aantal uren afgenomen van (geleverd door) de afdeling Ontwikkeling is daarentegen per saldo 850 hoger dan begroot. De overschrijving van de uren van de stafafdeling bedraagt tot slot per saldo 450 uur.

Bij de afdeling "Instandhouding" zijn met name de uren van onderhoud met per saldo 1.600 en de uren van de leiding van de afdeling met 900 onderschreden. In 2012 heeft een herschikking van taken plaatsgevonden, waardoor met ingang van 2012 minder uren t.i.v. het onderdeel leiding komt, dan in de begroting is verantwoord.

De onderschrijding van de uren onderhoud heeft vooral betrekking op de functie van assistent beheerder oortjespad, deze functie is rechtstreeks via het schap ingehuurd, maar in 2012 nog wel in de begroting R.M.N. geraamd.

Het lagere aantal onderhoudsuren wordt dus gecompenseerd door inhuur van personeel rechtstreeks via het schap. Deze extra lasten zijn hier niet verantwoord, maar wel bij het schap.

Evenals in 2011 is het hogere aantal van in totaal 850 afgenomen beleid-, advies- en managementuren het directe gevolg van een groot aantal grotere projecten, die bovenop het reguliere werk zijn gekomen. Het betreft ondermeer ontwikkeling van het Oortjespad, de voltooiing van de herinrichting Noord- en Zuidplein Maarsseveense Plassen, de ontwikkeling van Heemstede-Noord, het Plusplan Ruigenhoek, de herontwikkeling waterspeeleiland Maarsseveense plassen etc. Daarnaast mag niet uit het oog worden verloren, dat het traject Toekomst recreatieschappen, veel extra uren heeft gevraagd van enkele sleutelfiguren, ieder schap betaalt naar rato een aandeel in deze uren.

De overschrijding van de uren van de stafafdeling heeft betrekking op het onderdeel financiën. Structureel worden meer uren verantwoord, dan in de begroting opgenomen.

3. R.M.N. Doorbelasting overige kosten

Overschrijding € 24.200

De post is t.o.v. de raming met € 24.200 overschreden.

De hogere lasten betreffen voor het grootste deel het aandeel van het recreatieschap in de overschrijding van de apparaatskosten. Het aandeel van het schap hierin is € 16.600 hoger dan geraamd. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de kosten automatisering, de kosten van mobiele telefonie en de reis- en verblijfkosten. Ook de overige kosten, en met name het aandeel in de investeringen in hard- en software zijn hoger dan geraamd.

De overschrijding op deze post wordt voor een deel geneutraliseerd door lagere kosten op post 11. Bestuur- en apparaatskosten.

5. Personeel en diensten van derden

Onderschrijding € 20.300

De onderschrijding van de lasten op deze post bestaat uit:

De advieskosten betreffen:

1. Oortjespad, marktverkenning	€ 8.300
2. Strijkviertel, toekomstvisie	€ 7.700
3. Rechtskundige bijstand/ juridisch advies	€ 4.200
4. Inhuur technisch adviseur t.b.v. project Maarsseveen**	€ 2.600
5. Middelwaard, pilot Greendeal (doorbelast derden, zie ook post 8)	€ 2.600
6. Accountantskosten	€ 2.300
7. Overige advieskosten per saldo	€ 1.500
Totaal advies- en controlekosten	€ 29.200

Raming	€ 30.100
Per saldo onderschrijding advieskosten	€ 900

Inhuur derden extra kosten

8. Inhuur beheer Oortjespad, na pensionering beheerder (onderhoud totaal)	€ 34.200
9. Publiekstoezicht, verkeersregelaars Haarrijnse Plas (zie ook post 8)	€ 15.900
Per saldo overschrijdingen	€ 50.100

Inhuur derden minder kosten

10. Kassapersoneel/ hulpbadmeesters Maarsseveense plassen (matige zomer in de periode juni en juli)	€ 28.100
11. Toezicht Cattenbroek (zie ook post 8, werkzaamheden niet doorgegaan)	€ 22.000
12. Overig, onderhoud (zie ook onderhoud totaal)	€ 14.400
13. EHBO	€ 5.000
Per saldo onderschrijdingen	€ 69.500
Saldo overschrijdingen en onderschrijdingen: Onderschrijding	€ 20.300

De kosten die gemaakt zijn voor publiektoezicht voor de Haarrijnse Plas zijn volledig doorbelast aan de gemeente Utrecht en zijn als baten opgenomen in post 8 "Overige baten, beheer derden". De geraamde kosten t.b.v. toezicht Cattenbroek zijn niet gemaakt, en dus ook niet doorbelast. De feitelijke overschrijding van deze post is dus per saldo € 16.800.

Post 5.10 Kassapersoneel/badmeesters moet in samenhang worden gezien met de langdurige matige strandbadperiode in mei, juni en juli.

7. Afschrijvingen en rente **Onderschrijding € 98.100**
Ook van toepassing op begrotingsposten baten 6 en 8 en de resultaatbestemming.

De onderschrijding op deze post komt uit op € 98.100. Dit is echter een absolute onderschrijding van **alleen** deze begrotingspost. Deze post moet echter in samenhang worden gezien met bedragen verantwoord bij een aantal andere posten, zie onderstaand overzicht. Op basis van het onderstaande staatje bedraagt de onderschrijding op deze post per saldo nog maar € **58.400**. De afschrijvingen zijn per saldo met € 13.100 onderschreden en de rentelasten met € 45.300. De onderschrijding van de afschrijvingen komt voor rekening van nog niet uitgevoerde vervangingsinvesteringen. Ook een aantal geraamde investeringen m.b.t. nieuw beleid zijn weliswaar gestart maar niet afgerond (o.a. speeileiland, de Leyen, fietspaden Noorderpark), maar aangezien deze investeringen veelal zijn gesubsidieerd is het moment van uitvoering niet van invloed op het resultaat.

De rentelasten zijn met per saldo € 45.300 onderschreden. Deze onderschrijding wordt veroorzaakt doordat een geldlening ad. € 1.100.000 in 2012 niet hoefde te worden afgesloten, omdat de afwikkeling van de enkele grote investeringen pas aan het eind van het jaar heeft plaatsgevonden.

Analyse verschillen afschrijvingen, rente, vrijval subsidies en reserves

	Lasten	Begroting 2012	Rekening 2012
7	Afschrijvingen	787.500	737.700
	Totaal afschrijvingen exploitatie	787.500	737.700
7	Rente	150.800	112.900
7	Rente rekening-courant	-	2.000
7	Rente interne financiering	31.500	19.100
	Totaal rente exploitatie	182.300	134.000
	Subtotaal Lasten	969.800	871.700
Af:	Baten		
6	Rente deposito's	3.000	-
6	Rente reserves	26.500	19.100
8	Afschr.: Vrijval integratieheffing	-	36.700
	Subtotaal baten	29.500	55.800
	Saldo lasten en baten	940.300	815.900
	Resultaatbestemming		
Bij:	Reserve t Weal rente	26.500	19.100
Af:	Vrijval reserves	164.200	156.200
Af:	Vrijval subsidies	259.600	194.200
Af:	Saldo resultaatbestemming	397.300	331.300
	Totaal kapitaallasten na resultaatbestemming	543.000	484.600
	Recapitulatie		
	Netto afschrijvingen	363.700	350.600
	Netto rente	179.300	134.000
	Totaal kapitaallasten na resultaatbestemming	543.000	484.600

11. Bestuurs- en apparaatskosten **Onderschrijding € 11.100**
De onderschrijding op deze post moet in directe relatie worden gezien met de overschrijding van de lasten bij post 3. De lasten van post 3. zijn per saldo met € 24.200 overschreden.

13. Belastingen en verzekeringen **Onderschrijding € 16.300**
Deze post is per saldo met € 16.300 onderschreden. De onderschrijding bestaat voornamelijk uit lagere verzekeringspremies. Door de bundeling van alle verzekeringen is een lagere premie verkregen. Lagere lasten per saldo € 13.700. De kosten van belastingen zijn met € 2.600 onderschreden, dit betreft met name lagere waterschapslasten. De werkelijke kosten zijn € 3.400 hoger dan in 2011.

15. Energie- en waterkosten **Onderschrijding € 5.100**
Deze post is per saldo met € 5.100 onderschreden. Deze onderschrijding is toe te schrijven aan lagere verbruik energie als gevolg van het matige weer. De voorzieningen zijn hierdoor aanzienlijk minder in werking geweest, zoals b.v. het waterspeeleiland. De totale lasten 2012 zijn nagenoeg gelijk aan die van 2011.

17. Onderhoud **Overschrijding € 56.500**
De overschrijding van de kosten regulier onderhoud met in totaal € 56.500 moet in directe relatie worden gezien tot de posten 1. Salarissen en sociale lasten op basis van "uren x tarief" en 5. Personeel en diensten van derden en post 8. Doorbelasting van lasten aan derden. Zie ook hierboven de toelichting bij totaal lasten van "Beheer en onderhoud" en de analyse van de verschillen van de uren.
De overschrijding betreft de kosten die gemaakt zijn t.b.v. beheer en onderhoud van de Haarrijnse plas. Deze plas is aangelegd door de gemeente Utrecht en ligt op steenworp afstand van de Maarsseveense plassen. De gemeente Utrecht heeft het recreatieschap, evenals de vorige drie jaar, opdracht gegeven het beheer en onderhoud voor het jaar 2012 uit te voeren. De kosten zijn volledig doorbelast aan de gemeente Utrecht.
Uiteraard is, zoals altijd, gelet op de efficiënte inzet van de beschikbare middelen.

In de ramingen zijn bedragen opgenomen voor beheer en onderhoud van Wielrevelt, Hollandse IJsselgebied, Ruigenhoek, fietspaden Noorderpark en Nieuw Wulven e.d. Doordat gebieden (nog) niet zijn aangelegd, net nieuw zijn opgeleverd of nog in aanleg zijn, behoeft de beschikbare budget voor een deel niet te worden aangewend. Per saldo is het totaal beschikbare onderhoudsbudget met € 130.000 onderschreden (zie het overzicht onderhoud totaal).

BATEN

2. Opbrengsten van eigendommen **Overschrijding € 39.500**
De overschrijding op deze post met per saldo € 39.500 is een samenstelling van diverse bedragen. Deze onder- en overschrijdingen zijn incidenteel. De belangrijkste zijn:

Overschrijding

a. Strandbad Maarsseveense plassen (dagopbrengsten)	€ 9.700
b. Erfpacht golfbaan Laasgraven	€ 10.000
c. Evenementen	€ 14.300
d. Overige	€ 5.500
Per saldo overschrijding	€ 39.500

Het seizoen 2011 bracht ons binnen de poorten van het strandbad Maarsseveen slechts 38.400 betalende bezoekers en daarmee een onderschrijding van de raming met € 132.200. Dit resultaat kon voor een belangrijk deel worden gecompenseerd door de extra opbrengsten uit evenementen en een éénmalige opbrengst van verkoop grond. De totale onderschrijding 2011 op deze post bedroeg uiteindelijk iets meer dan € 30.000.

De onderschrijding uit 2011, heeft in 2012 gelukkig plaats gemaakt voor een overschrijding van de opbrengsten met bijna € 40.000.

Ad.a

Het strandbad Maarsseveense plassen. Als gevolg van de slechte zomer 2011 en de matige maanden mei, juni en juli bleef de verkoop van abonnementen, 10- badenkaarten en het campingbezoek ver achter bij de raming. Door een goede periode in augustus en een perfecte laatste (zon)dag op 9 september, waarop 5.300 bezoekers het strandbad bezochten, kon het seizoen toch nog met een positief resultaat worden afgesloten. Het aantal bezoekers, voor deze budgetperiode geraamd op 80.000, is in 2012 op in totaal 83.500 uitgekomen. De geraamde omzet werd daarmee nog met € 9.700 overschreden, totaal € 270.400, raming € 260.700.

Ad.b

Aan de golfbaan Laagraven is een stuk grond, dat door het schap in 2011 is verworven, in erfpacht uitgegeven voor een canon van € 10.000 per jaar.

Ad.c

De opbrengsten uit evenementen is ruim € 14.000 hoger dan geraamd, raming € 76.100, realisatie € 90.400. Deze opbrengst is echter € 16.200 lager dan de opbrengst uit 2011. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de opbrengst van het dancefestival in het strandbad Maarsseveen, deze is € 15.000 lager dan geraamd en aanzienlijk lager dan de opbrengst 2011, de reden is de kleinschaligere opzet van het evenement. De opbrengst van dit evenement bedroeg overigens nog altijd € 39.300, versus € 54.300 in 2011.

8. Overige baten

Overschrijding € 402.200

Geraamd is een bedrag van € 113.400. Gerealiseerd is € 515.600. Deze post moet voor een deel in relatie worden gezien tot de resultaatbestemming. Op deze post worden ondermeer de kosten geboekt, die betrekking hebben op subsidies en de bijdrage aan reserves. Voorts wordt hier verantwoord de doorbelasting van de kosten aan derden voor in hun opdracht uitgevoerde werkzaamheden. Onderstaand staan de belangrijkste bedragen van deze post weergegeven.

	<u>Begroting</u>	<u>Rekening</u>
a. Subsidies	€ 0	€ 129.400
b. Onvoorzien (calamiteiten)	€ 0	€ 25.000
c. Beheer en onderhoud t.l.v. derden	€ 112.200	€ 308.800
d. Laagraven, restitutie integratieheffing	€ 0	€ 36.700
e. Verhaal schades	€ 0	€ 9.200
f. Overige	€ 1.200	€ 6.500
Totaal	€ 113.400	€ 515.600

Ad.a

Betreft de verantwoorde subsidies m.b.t. het project waterspeeleiland Maarsseveense Plassen ad. € 177.800 en een verlaging van de subsidie van het Noordplein Maarsseveen met € 48.400 als gevolg van een correctie. De subsidies komen via resultaatbestemming t.g.v. dan wel t.l.v. de reserve subsidies en zijn niet van invloed op de deelnemersbijdragen.

Ad.b

Betreft de verantwoording van de post Onvoorzien (calamiteiten), die via de resultaatbestemming aan het calamiteitenfonds is toegevoegd. Zie ook post 25.

Ad.c

Deze post heeft betrekking op de aan derden doorbelaste kosten in het kader van in hun opdracht uitgevoerde werkzaamheden. De opbrengst op deze post is aanmerkelijk hoger dan de raming, dit wordt vnl. veroorzaakt door extra werkzaamheden t.b.v. de Haarrijnse Plas, die in opdracht van de gemeente utrecht zijn uitgevoerd. Deze extra werkzaamheden hebben ondermeer betrekking op de realisatie van toiletgebouwen. Ook de in het kader van beheer en onderhoud van de plas Middelwaard, die het schap in opdracht van de provincie Utrecht uitvoert, zijn extra kosten gemaakt. De extra lasten zijn verdisconteerd in de kosten en met name in posten 1,5 en 17.

Ad.d

Betreft de restitutie van de integratieheffing Laagraven, deze restitutie is gelijk aan de onder post 7. Afschrijvingen verantwoorde lasten van gelijke omvang. Zie de toelichting bij post 7.

12. Dekkingsmiddelen

Onderschrijding € 23.200

De dekkingsmiddelen zijn € 23.200 lager dan geraamd. De deelnemersbijdragen zijn in 2012 conform de raming en de uitgangspunten van budgetfinanciering € 2.526.300. De transarantie BTW is echter € 23.200 lager dan de raming.

Resultaat na bestemming.

Overschrijding € 276.700

Het over 2012 geraamde resultaat is een batig saldo van € 17.700. De jaarrekening sluit met een batig saldo van € 294.400. In bovenstaande analyse zijn de substantiële verschillen reeds weergegeven. Het batig saldo, dat per saldo € 276.700 hoger is dan de raming is toegevoegd aan de reserve vervangingsinvesteringen/nieuw beleid.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Verklaring betreffende de jaarrekening

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2012 van gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de programmarekening over 2012 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Op basis van Artikel 2 lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2012 als van de activa en passiva per 31 december 2012 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2012 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge Artikel 213 lid 3 onder de Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Utrecht, 16 mei 2013

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. J.M.A. Drost RA

Bijlage 4.2.1

Staat van aanschaffingswaarden, afschrijvingen en boekwaarden per 31-12-2012

No.	Omschrijving	Aanschaf waarde 1-1-2012	Vermeerderingen 2012	Verminderingen 2012	Desinvesteringen 2012	Aanschafwaarde 31-12-2012	Afschrijvingen t/m 1-1-2012	Afschrijvingen 2012	Afschr. desinv. 2012	Totaal afschr. t/m 2012	Boekwaarde 1-1-2012	Boekwaarde 31-12-2012
00002	Economisch											
00101	Grond- en water Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	531.789	-	-	-	531.789	-	-	-	-	531.789	531.789
00301	Bedrijfsgebouwen	1.775.451	204.380	-	-	1.979.831	470.311	79.323	-	549.634	1.305.140	1.430.197
00311	Woonruimtes	787.438	167.899	-	-	955.338	496.107	46.584	-	542.691	291.331	412.646
00401	Machines, apparaten en installaties	48.492	-	-	37.949	10.543	46.620	374	37.949	9.045	1.872	1.498
00500	Vervoermiddelen	378.438	-	-	-	378.438	266.533	21.812	-	288.344	111.905	90.093
00801	Overige vaste activa	110.192	-	-	8.387	101.805	47.369	8.281	2.295	53.415	62.823	48.390
		1.169.603	4.184	-	-	1.173.787	789.598	67.457	-	857.055	380.005	316.732
Totaal	Economisch	4.801.404	376.463	-	46.337	5.131.530	2.116.538	223.830	40.184	2.300.184	2.684.866	2.831.346
	Maatschappelijk											
00002	Grond- en water	941.431	-	-	-	941.431	118.794	-	-	118.794	822.637	822.637
00101	Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	8.692.312	172.017	-	-	8.864.328	3.117.611	496.220	-	3.613.831	5.574.701	5.250.497
Totaal	Maatschappelijk	9.633.743	172.017	-	-	9.805.759	3.236.405	496.220	-	3.732.625	6.397.338	6.073.135
00601	Onderzoek en voorbereiding											
	Onderzoek en voorbereiding	921.330	-	-	-	921.330	898.670	17.616	-	916.286	22.660	5.045
	Compensabele BTW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Generaal Totaal		15.356.477	548.480	-	46.337	15.858.620	6.251.613	737.666	40.184	6.949.095	9.104.864	8.909.525,33

Bijlage 4.2.2

Staat van reserves en voorzieningen boekjaar 2012

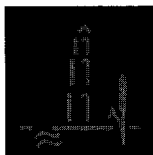
	Naam reserve en/of voorziening	Saldo aan het begin van het dienstjaar 1-1-2012	Vermeerderingen wegens bijboeking van rente	Overige vermeerderingen	Verminderingen (beschikking over en bijdragen uit) reserves en/of voorzieningen	Saldo aan het einde van het dienstjaar 31-12-2012
H.	Bestemmingsreserves					
1	Reserve natuurontwikkeling fietspaden	45.378	0	0	0	45.378
2	Reserve inrichting Zeilplas 't Waal	764.754	19.119	0	0	783.873
3	Herplantfonds Nedereindseplas	14.386	0	0	0	14.386
4	Reserve inrichting Laagraven	1.038.782	0	0	148.397	890.385
5	Reserve Vrijwillige bijdrage Oortjespad	32.080	0	3.235	1.952	33.363
6	Gem. Utrecht: Bijdrage reserve nieuw beleid	150.000	0	0	0	150.000
7	Reserve fietspad Nieuw Wulven	98.894	0	0	5.817	93.077
8	Reserve nieuw beleid *	583.570	0	294.163	0	877.733
9	Calamiteiten fonds	25.000	0	25.000	0	50.000
	Totaal reserves	2.752.843	19.119	322.399	156.167	2.938.194
1	Subsidie Laagraven	335.311	0	0	47.901	287.410
2	Subsidie routepunt Oortjespad	13.413	0	0	4.471	8.942
3	Subsidie Spengen Route	10.913	0	0	3.638	7.275
4	Subsidie Cockange Route	6.976	0	0	3.488	3.488
5	Subsidie wandelen Lopikerwaard	30.248	0	0	10.083	20.165
6	Subsidie fietsen Lopikerwaard	14.296	0	0	4.765	9.531
7	Subsidie Drie Bruggen	32.659	0	0	2.512	30.147
8	Subsidie parkeerplaats Strandbad	13.709	0	0	1.055	12.654
9	Subsidie bankjes Lopikerwaard Agenda 2010	2.267	0	0	756	1.511
10	Subsidie recreatief knooppunt Oortjespad	213.162	0	0	10.151	203.011
11	Subsidie parkeerplaats Oortjespad	35.280	0	0	1.680	33.600
12	Subsidie bruggen Oortjespad	4.104	0	0	195	3.909
13	Subsidie Laagraven fietspaden	115.297	0	0	16.471	98.826
14	Subsidie Noordplein Strandbad MVP *	285.000	0	-48.407	10.159	226.434
15	Subsidie Ruigenhoek Plusplan	1.871.091	0	0	74.844	1.796.247
16	Subsidie Strandbad speeileiland	0	0	177.839	0	177.839
17	Subsidie Oortjespad TOP	17.800	0	0	890	16.910
18	Subsidie GRO LG ruiterspad	0	0	11.200	1.120	10.080
	Totaal subsidies	3.001.526	0	140.633	194.179	2.947.980
I.	Voorzieningen					
1	Voorziening groot onderhoud	478.147	0	271.100	215.842	533.405
	Totaal voorzieningen	478.147	0	271.100	215.842	533.405
	Totaal generaal reserves en voorzieningen	6.232.516	19.119	734.132	566.188	6.419.579

Bijlage 4.2.3

STAAT VAN OPGENOMEN LANGLOPENDE GELDLENINGEN, AFLOSSINGEN EN RENTE PER 31 DECEMBER 2012

Nummer en naam van de geldgever	Oorspronkelijk bedrag van de lening of het voorschot	Datum van besluit van Bestuur	Leningno. bank	o, s of r	Jaar van de (laatste) aflossing en datum	Rente per centage	Restantbedrag van de geldlening of het voorschot per 01-01-2012	Bedrag van			Restantbedrag van de geldlening of het voorschot per 31-12-2012
								de in de loop van 2011 opgenomen leningen.	Bedrag van de: Rente of het rentebestanddeel	Aflossing of het aflossingsbestanddeel	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 BNG	113.445	27-06-1994	82818	s	01-07-2019	4,99	36.303	-	1.698	4.538	31.765
2 BNG	294.957	07-06-1995	84748	s	20-12-2015	6,43	58.991	-	3.764	14.748	44.244
3 NWB (MVP)	79.412	27-06-1996	10014363	s	23-12-2016	6,22	19.853	-	1.229	3.971	15.883
4 BNG	90.756	01-03-1997	86432	s	25-03-2017	6,25	27.227	-	1.481	4.538	22.689
5 B.N.G.	363.024	04-12-1997	87414	s	10-12-2017	5,85	108.907	-	6.309	18.151	90.756
6 B.N.G.	245.041	12-03-1998	87920	s	16-03-2018	5,50	85.764	-	4.186	12.252	73.512
7 B.N.G.	499.158	29-10-1998	89070	s	15-12-2018	4,70	174.705	-	8.159	24.958	149.747
8 B.N.G.	226.890	10-12-1998	89329	s	06-01-2019	4,62	90.756	-	3.674	11.345	79.412
9 B.N.G.	635.292	14-10-1999	90863	s	04-02-2021	5,90	285.881	-	15.169	31.765	254.117
10 B.N.G.	720.000	14-02-2002	94307	s	18-02-2022	5,24	396.000	-	19.110	36.000	360.000
11 B.N.G.	360.000	18-10-2002	96202	s	18-12-2017	4,65	152.000	-	7.025	25.333	126.667
13 B.N.G.	1.000.000	19-12-2003	98612	s	19-12-2023	4,54	600.000	-	27.171	50.000	550.000
14 B.N.G.	400.000	22-12-2004	99894	s	22-12-2019	4	213.333	-	8.510	26.667	186.667
15 U.H.V.K.	300.000	16-8-2010		s	16-8-2015	2,5	240.000	-	5.438	60.000	180.000
Totaal	5.347.975,91						2.489.722	0	112.924	324.264	2.165.457

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Kanaalweg 95^b Postbus 8058 T 030 297 40 00 F 030 296 31 93
3533 HH Utrecht 3503 RB Utrecht www.recreatiemiddennederland.nl

Recreatieschap Stichtse Groenlanden en de Recreatieschappen Vinkeveense Plassen,
Utrechtse Heuvelrug, Vallei- en Kromme Rijng gebied en het Plassenschap Loosdrecht e.o.
vormen samen **Recreatie Midden-Nederland**.

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Accountantsverslag 2012

Rapportage aan het algemeen bestuur

Het algemeen bestuur van
Recreatieschap Stichtse Groenlanden
Kanaalweg 95b
3533 HH UTRECHT

Utrecht, 16 mei 2013

VWIS-97GLJK/JD/MJ

Geachte leden van het algemeen bestuur,

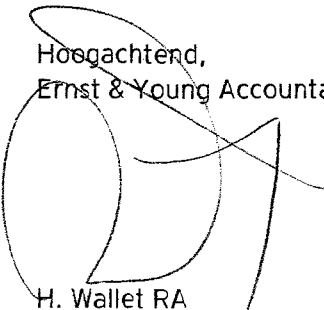
Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden brengen wij u hiermee verslag uit omtrent onze bevindingen met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2012. In het kader van de aan ons verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden (hierna "Recreatieschap SGL"), brengen wij u hiermee gecombineerd verslag uit over onze bevindingen betreffende de uitgevoerde jaarrekening- en procescontrole 2012.

De onderwerpen die in dit verslag aan de orde komen hebben onderdeel uitgemaakt van onze overwegingen bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de controlemaatregelen die zijn toegepast bij de uitvoering van de controle van de jaarrekening. De in dit verslag opgenomen bevindingen doen geen afbreuk aan ons oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2012.

Bij de controle maken wij mede gebruik van de administratieve organisatie en het daarvan deel uitmakende systeem van de interne controle. In dit verband hebben wij de opzet, het bestaan en de werking van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van de interne controle op een aantal door ons noodzakelijk geachte punten onderzocht voor het verkrijgen van een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.

Wij wijzen u er vooraf op dat, gelet op het karakter van deze brief, de inhoud hiervan naar haar aard kritisch is. Daardoor wordt in het algemeen voorbijgegaan aan de vele goed georganiseerde activiteiten en processen in de organisatie.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

H. Wallet RA

drs. J.M.A. Drost RA

Inhoudsopgave

1	Bestuurlijke samenvatting	1
1.1	Inleiding	1
1.2	Controleverklaring bij de jaarrekening 2012	1
1.3	Het resultaat over 2012 en de financiële positie per 31 december 2012	1
1.4	De informatiewaarde van de jaarstukken 2012	2
1.5	Continuïteit van het schap	2
2	Onze controleaanpak	3
2.1	Onze controleaanpak in het kort	3
2.2	Reikwijdte van de opdracht	3
2.3	Controle van de getrouwheid	3
2.4	Controle van de rechtmatigheid	4
2.5	De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties	4
3	Uitkomsten van de jaarrekeningcontrole (getrouwheid)	5
3.1	Analyse resultaat	5
3.2	BTW Plassen Laagraven	5
3.3	Recreatie om de Stad	5
3.4	Bestemmingsreserve subsidies	5
3.5	Rekening-courantverhoudingen gemeenschappelijke regelingen	5
3.6	Bestemmingsreserve Plas 't Waal	5
3.7	Voorziening groot onderhoud	6
4	Uitkomsten van de jaarrekeningcontrole (rechtmatigheid)	7
4.1	Inleiding	7
4.2	Interne organisatie van het rechtmatigheidsbeheer	7
4.3	De begrotingsrechtmatigheid	7
5	Actuele ontwikkelingen	8
5.1	Het Nieuwe Werken	8
5.2	Bring Your Own Device	8
5.3	Social Media	9
6	Informatie uit hoofde van onze functie als controlerend accountant	10

1 Bestuurlijke samenvatting

1.1 Inleiding

In dit hoofdstuk geven wij kort weer onze bestuurlijk belangrijkste conclusies naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controle van de jaarrekening 2012. In deze rapportage zijn onze bevindingen weergegeven naar aanleiding van onze jaarrekening- en de procescontrole bij Recreatieschap SGL. Voor het Recreatieschap SGL wordt door Recreatie Midden-Nederland een zelfstandige administratie gevoerd. Het schap heeft tevens een directe relatie met Recreatie Midden-Nederland (hierna: "RMN"). RMN draagt zorg voor de doorbelasting van de personele lasten aan het schap en de rechtmatigheidscontrole van het Recreatieschap SGL.

Bij de controle van het Recreatieschap SGL maken wij derhalve tevens gebruik van de administratieve organisatie en het daarvan deel uitmakende systeem van interne controle van RMN. Onze bevindingen ten aanzien van de proces- en jaarrekeningcontrole van RMN hebben wij reeds gerapporteerd aan het algemeen bestuur van RMN.

1.2 Controleverklaring bij de jaarrekening 2012

Wij hebben het dagelijks bestuur van uw schap gemachtigd onze controleverklaring d.d. 16 mei 2013 bij de jaarrekening 2012 van uw schap op te nemen. Onze oordelen zoals opgenomen in deze controleverklaring zijn als volgt:

Aspect	Oordeel
Getrouwheid	Goedkeurend
Rechtmatigheid	Goedkeurend

Hierbij zijn wij ervan uitgegaan dat het algemeen bestuur de nu overgelegde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

De goedkeurende strekking van de controleverklaring voor zowel het getrouwheids- als het rechtmatigheidsoordeel betekent dat de jaarrekening met een redelijke mate van zekerheid geen fouten of onzekerheden bevat die in totaliteit de voor de jaarrekeningcontrole gehanteerde goedkeuringstolerantie overschrijden.

1.3 Het resultaat over 2012 en de financiële positie per 31 december 2012

Het resultaat over 2012 bedraagt afgerond € 120.600 voor resultaatbestemming; hiermee is sprake van een begrotingsonderschrijding van afgerond € 492.200 voor resultaatbestemming. In de jaarrekening is een toereikende analyse opgenomen van de afwijkingen in de realisatie ten opzichte van de begroting.

1.4 De informatiewaarde van de jaarstukken 2012

Wij zijn van mening dat de jaarrekening een goed inzicht geeft in het gerealiseerde resultaat over het jaar 2012 en de financiële positie per 31 december 2012. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de over- en onderschrijdingen die ten opzichte van de door het algemeen bestuur goedgekeurde begroting hebben plaatsgevonden.

Conform de hiervoor geldende voorschriften is door ons nagegaan of de verantwoording de minimale wettelijke voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van dit verslag geen tegenstrijdigheden bevat met de door ons gecontroleerde jaarrekening. Op grond hiervan hebben wij vastgesteld dat de inhoud van het jaarverslag niet in strijd is met de jaarrekening.

1.5 Continuïteit van het schap

Sinds 2011 voert de provincie Utrecht met de betrokken recreatieschappen en de gemeenten discussie over de toekomst van de recreatietaken, de organisatie en de recreatieschappen. Dit traject bestaat uit 3 fasen, waarvan er inmiddels twee zijn afgerond en men thans met de derde fase bezig is. Dit traject heeft tot nog toe geresulteerd in een toekomstvisie Toerisme & Recreatie 2020 en een overzicht van innovatieve financieringsvormen van de regionale recreatie. Momenteel wordt in de derde en laatste fase gewerkt aan de toekomstige organisatie(vorm) van de recreatieschappen en van Recreatie Midden-Nederland. Vooruitlopend hierop heeft al een inventarisatie van mogelijke organisatievormen plaatsgevonden. De uiteindelijke besluitvorming volgend uit voornoemde onderzoeken zal in de loop van 2013 plaatsvinden.

In de jaarrekening 2012 wordt vooralsnog uitgegaan van de voortzetting van het schap.

Aanbeveling

Wij adviseren u tijdig afspraken tussen het Recreatieschap SGL en de deelnemers te maken om inzicht te verkrijgen in de continuïteit van het Recreatieschap.

2 Onze controleaanpak

2.1 Onze controleaanpak in het kort

Onze controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder zijn begrepen beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van zowel de baten en lasten als de activa en passiva, alsmede het voor de naleving van de wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van het schap.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving, van de redelijkheid van schattingen die het Dagelijks Bestuur van het schap heeft gemaakt en een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

2.2 Reikwijdte van de opdracht

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2012 van het recreatieschap Stichtse Groenlanden gecontroleerd. Deze jaarrekening is onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur opgesteld. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

2.3 Controle van de getrouwheid

De controle van de getrouwheid van de jaarrekening heeft tot doel vast te stellen dat de in de jaarrekening opgenomen financiële informatie een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid. Bij deze controle maken wij gebruik van de bij het schap ingebouwde controles in de uitvoeringsprocessen en gaan wij na in welke mate gesteund kan worden op de interne organisatie. Wij stellen dus vooral vast dat het schap zelf de processen adequaat beheerst en daardoor betrouwbare financiële informatie tot stand kan brengen. In de afrondende controlefase gaan wij na of de door uw schap opgestelde conceptjaarrekening juist is afgeleid uit de financiële administratie en stellen wij vast of deze conceptjaarrekening voldoende inzicht biedt en ook verder voldoet aan de in de wet- en regelgeving gestelde eisen.

Gezien de aard van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden, welke zijn gebaseerd op de door uw algemeen bestuur aan ons verstrekte opdracht en de daarbij te hanteren goedkeuringstolerantie kan deze nooit de absolute zekerheid geven dat er geen materiële onjuistheden in de jaarrekening voorkomen. In onze controleverklaring geven wij dit weer met de woorden "redelijke mate van zekerheid".

2.4 Controle van de rechtmatigheid

De controle van de rechtmatigheid richt zich op de naleving van de relevante wet- en regelgeving en besluiten van het algemeen bestuur, voor zover de foutenkans die voortvloeit uit het niet naleven van de wet- en regelgeving en/of besluiten direct financiële consequenties heeft voor de jaarrekening. In overeenstemming met de opdracht van het algemeen bestuur, nader vastgelegd in het controleprotocol, hebben wij de rechtmatigheidscontrole uitgevoerd.

Wij toetsen, op basis van risicoanalyse, overigens primair of de organisatie voldoende maatregelen heeft getroffen om de naleving van wet- en regelgeving te waarborgen. Dit houdt in dat wij niet zelfstandig alle wet- en regelgeving in detail beoordelen op de mogelijkheid van het zich voordoen van (juridische en financiële) risico's. Wij maken hiervoor gebruik van de door uw schap uitgevoerde werkzaamheden met betrekking tot het rechtmatigheidsbeheer.

2.5 De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Op grond van het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. Het normenkader en de goedkeuringstolerantie zijn vastgesteld door het dagelijks bestuur en vervolgens ter kennisgeving gebracht van het algemeen bestuur. U heeft ons voor het boekjaar 2012 opgedragen om bij onze oordeelsvorming uit te gaan van de hierna vermelde goedkeuringstolerantie:

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

Op grond van de jaarrekening 2012 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 44.000 (1%) en voor onzekerheden € 132.000 (3%). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven.

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium, de uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

3 Uitkomsten van de jaarrekeningcontrole (getrouwheid)

3.1 Analyse resultaat

Het resultaat over 2012 bedraagt afgerond € 120.600 voor resultaatbestemming; hiermee is sprake van een begrotingsonderschrijding van afgerond € 492.200 voor resultaatbestemming. In de jaarrekening is een toereikende analyse opgenomen van de afwijkingen in de realisatie ten opzichte van de begroting.

3.2 BTW Plassen Laagraven

Na de voltooiing van de inrichting van de Plassen Laagraven in 2009 bestond er onduidelijkheid met betrekking tot de btw. In 2011 is met de belastingdienst overeenstemming bereikt waarbij geconcludeerd is dat de werkzaamheden verricht aan de Noordplas voor btw niet tot vervaardiging hebben geleid. Inzake de Zuidplas is in 2011 een naheffingsaanslag opgelegd van € 367.366, vermeerderd met de wettelijke heffingsrente. Het gebruik van de vervaardigde zaak wordt vervolgens gedurende tien jaar gevolgd. Dit betekent dat aan de jaren 2009 tot en met 2018, jaarlijks 10% van de naheffingsaanslag toerekenbaar is. In de jaarrekening 2010 is de integratieheffing, gezien zijn kostprijsverhogende werking, reeds als investering verwerkt. Ultimo 2012 resteert nog € 220.420.

3.3 Recreatie om de Stad

Vorig jaar zijn als gevolg van bezuinigingen door staatssecretaris Bleker een groot aantal subsidies doorgevoerd in het kader van Recreatie om de Stad zoals deze begroot waren door het recreatieschap niet ontvangen. Momenteel wordt door het recreatieschap nagegaan welke projecten alsnog gerealiseerd kunnen worden.

3.4 Bestemmingsreserve subsidies

De bestemmingsreserve subsidies betreft een reserve welke naar rato van de afschrijving op de activa vrijvalt. Onder het BBV is het toegestaan ontvangen investeringssubsidies ten laste van de investering te brengen. Bij Recreatieschap SGL heeft men gekozen om de ontvangen subsidies te passiveren en analoog aan de afschrijvingen van de materiële vaste activa, waarvoor deze subsidie ontvangen was, vrij te laten vallen ten gunste van de exploitatie. Wij kunnen ons vinden in bovenvermelde verwerkingswijze.

3.5 Rekening-courantverhoudingen gemeenschappelijke regelingen

In de jaarrekening van Recreatieschap SGL zijn rekening-courantverhoudingen met de andere recreatieschappen opgenomen. Aangezien de jaarrekeningen van deze overige recreatieschappen pas in mei 2013 bestuurlijk worden opgesteld, hebben wij deze verhoudingen niet kunnen afstemmen met de betreffende jaarrekeningen van de recreatieschappen. Om toch zekerheid te krijgen ter zake de uitstaande saldi hebben wij om schriftelijke bevestigingen van de rekening-courantverhoudingen gevraagd. Deze bevestigingen zijn ons aangeleverd, tevens hebben wij de rekening-courantverhoudingen binnen de administraties van de andere recreatieschappen administratief afgestemd.

3.6 Bestemmingsreserve Plas 't Waal

De bestemmingsreserve Plas 't Waal betreft een bestemmingsreserve ter dekking van de investeringen en verplichtingen bij Tull en 't Waal. In 2008 is gestart met de ontzanding van dit gebied. In totaal heeft

het Recreatieschap SGL hiervoor, naast een ingericht basisgebied, een bedrag ad € 944.000 ontvangen van de aannemer. Verminderd met de in de afgelopen jaren gedane investeringen ad € 269.000 resteert er inclusief rentetoerekening in 2011 en 2012 ultimo 2012 een reserve van € 784.000. De komende jaren zal de reserve worden gebruikt voor de herinrichting van het terrein.

3.7 Voorziening groot onderhoud

Voor economische en juridische verplichtingen dienen in de jaarrekening voorzieningen gevormd te worden. Binnen Recreatieschap SGL is een voorziening voor groot onderhoud gevormd.

De verslaggevingsregels schrijven voor dat van iedere voorziening een deugdelijke onderbouwing aanwezig moet zijn. Wanneer deze onderbouwing ontbreekt, bestaat het risico dat de financiële positie van Recreatieschap SGL mogelijk onjuist wordt voorgesteld. Recreatieschap SGL heeft ter onderbouwing van deze voorziening een meerjarenbegroting groot onderhoud.

In 2009 is het uit te voeren onderhoud herijkt en geactualiseerd. In samenwerking met het bureau Aquanoom is het onderhoudsplan 2009-2029 opgesteld. De onttrekking voor het uitgevoerde onderhoud in 2012 +/- € 125.000 is lager dan het plan, hetgeen wordt veroorzaakt doordat groot onderhoud van Recreatieschap SGL is uitgesteld naar 2013. De dotatie aan de voorziening heeft conform het plan en de begroting 2012 plaatsgevonden. Als gevolg van onderbestedingen in de afgelopen jaren is de voorziening opgelopen. Wij bevelen u aan om de planvorming ten aanzien van meerjarig onderhoud in 2013 te herijken.

4 Uitkomsten van de jaarrekeningcontrole (rechtmatigheid)

4.1 Inleiding

RMN draagt zorg voor de rechtmatigheidscontrole van het Recreatieschap SGL. De controller van RMN is primair verantwoordelijk voor deze controle. De afspraken met betrekking tot de rechtmatigheidscontrole tussen het schap en RMN zijn niet formeel vastgelegd. Ook de mandatering van de rechtmatigheidscontrole van de verschillende schappen aan RMN heeft voorsnog niet plaatsgevonden. In onze voorgaande rapportage adviseerden wij u zorg te dragen voor een vastlegging van de afspraken en mandatering echter hier is in 2012 geen opvolging aan gegeven.

Aanbeveling

Wij adviseren u om de afspraken tussen RMN en het Recreatieschap SGL nader uit te werken en vast te leggen in een overeenkomst.

4.2 Interne organisatie van het rechtmatigheidsbeheer

Ten aanzien van de rechtmatigheid hebben wij een goedkeurend oordeel verstrekt ten aanzien van rechtmatigheid binnen de jaarrekening van Recreatieschap SGL. In onze controleverklaring hebben wij het vorenstaande als volgt verwoord: "Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder verordeningen".

4.3 De begrotingsrechtmatigheid

Het algemeen bestuur autoriseert de begroting (en begrotingswijzigingen/kredieten) en geeft daarmee toestemming voor de uitvoering van het beleid en de daarvoor benodigde middelen. Door een goede inrichting van de (administratieve) organisatie en planning & controlcyclus zorgt het Dagelijks Bestuur er voor dat de begroting en budgetten worden bewaakt en tijdig over afwijkingen wordt gerapporteerd. Indien desondanks budgetten worden overschreden en niet meer gedurende het jaar kunnen worden voorgelegd aan het algemeen bestuur, is strikt genomen sprake van een onrechtmatigheid. Deze overschrijdingen dienen te worden weergegeven in de jaarrekening en kunnen door het vaststellen van de jaarrekening alsnog door het algemeen bestuur worden geautoriseerd.

In de paragraaf programmaverantwoording alsmede in de toelichting op programmarekening 2012 zijn de belangrijkste financiële afwijkingen ten opzichte van de (bijgestelde) begroting weergegeven. Voorts worden in het jaarverslag de (overige) begrotingsoverschrijdingen op adequate wijze toegelicht in de financiële verantwoording. Hieruit blijkt dat strikt genomen bij meerdere productgroepen en investeringen sprake is van overschrijdingen en dus onrechtmatigheden. De overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten zijn door het dagelijks bestuur toereikend toegelicht in de programmarekening.

5 Actuele ontwikkelingen

In deze paragraaf schetsen wij een aantal actuele ontwikkelingen in uw sector, waarmee wij eveneens invulling willen geven aan onze natuurlijke adviesfunctie. Dit doen wij vanuit onze rol als accountant, waarbij wij tevens ontwikkelingen weergeven zoals die worden gesignaleerd door de diverse specialistengroepen binnen Ernst & Young (Advisory, Tax, IT).

Wij hebben in het kader van onze controle deze actuele ontwikkelingen niet specifiek beoordeeld of toegepast voor uw organisatie, maar zijn vanzelfsprekend graag bereid met u van gedachten te wisselen over de mogelijke specifieke risico's en gevolgen voor uw recreatieschap.

5.1 *Het Nieuwe Werken*

Het Nieuwe Werken is een visie waarbij recente ontwikkelingen in de informatietechnologie als aanjager gelden voor een betere inrichting en bestuur van het kenniswerk. Het gaat om vernieuwing van de fysieke werkplek(ken), de organisatiestructuur en -cultuur, de managementstijl en niet te vergeten de mentaliteit van de kenniswerker en zijn manager. Het Nieuwe Werken is een uitdaging waar op dit moment in tijden van bezuinigingen en verbetering van de dienstverlening vele organisaties voor staan. Los van de organisatorische problematiek spelen hier ICT vraagstukken. Op welke manier worden gegevens vanuit het recreatieschap ontsloten, waar worden ze vervolgens opgeslagen en welke grip heeft u als organisatie nog op deze gegevens? Vragen die veelal nog onbeantwoord blijven zonder adequate analyse. Wij bevelen u aan een risicoanalyse uit te voeren waarbij de risico's van Het Nieuwe Werken in uw situatie worden geconcretiseerd. In dit kader dient in ieder geval aandacht te worden besteed aan harde IT risico's (onder meer informatiebeveiliging en performance ICT infrastructuur) en zachte risico's (onder meer cultuur en prestaties van de medewerkers). Tevens bevelen wij u aan een nulmeting uit te voeren. Alleen op die wijze wordt duidelijk wat de invloed is van het nieuwe werken op harde en zachte factoren en kunnen resultaten worden bewaakt.

5.2 *Bring Your Own Device*

Momenteel wordt binnen diverse organisaties nagedacht over invoering van Bring Your Own Device. Bring Your Own Device is het concept waarbij medewerkers gebruik maken van (computer)apparatuur die niet het eigendom is van het recreatieschap. Hierbij valt te denken aan de inzet van eigen smartphones of tablets. Indien het recreatieschap ervoor kiest bijvoorbeeld e-mail en de agenda via deze persoonlijke apparatuur te ontsluiten, leidt dit tot een aantal vragen op het gebied van beveiliging en beheer. Op welke wijze garandeert uw recreatieschap bijvoorbeeld de beveiliging van gegevens die naar deze apparatuur wordt toegehaald? En hoewel de inzet van eigen apparatuur kan leiden tot minder beheer van eigen apparatuur moeten duidelijke afspraken worden gemaakt over de grens van de verantwoordelijkheid. Indien hier onvoldoende aandacht aan wordt besteed kan het concept namelijk juist leiden tot meer belasting van de IT-organisatie. Tevens bevelen wij u aan expliciet aandacht te besteden aan informatiebeveiliging. Het uitvoeren van een risicoanalyse kan hiervoor een uitgangspunt vormen.

5.3 Social Media

Ook in de publieke sector wordt in toenemende mate gebruik gemaakt van sociale media om de digitale dienstverlening te bevorderen en in contact te komen met burgers en ondernemers binnen uw recreatieschap. De kracht van sociale media uit zich ook in de wijze waarop op snelle en zeer directe wijze een grote groep mensen persoonlijk kan worden bereikt. Social media biedt lokale overheden kansen op het terrein van verbetering van de dienstverlening, externe profilering en werving van personeel. Social media heeft echter ook nieuwe risico's als gevolg. Hierbij moet gedacht worden aan onder andere het (on)bewust lekken van gevoelige informatie of reputatieschade door berichtgeving van burgers of vanuit uw eigen organisatie. Social media is snel en transparant waardoor een gemaakte fout niet gemakkelijk te herstellen is. Wij bevelen u aan de risico's die gerelateerd zijn aan social media in kaart te brengen en op basis hiervan, waar nodig, actie te nemen. Hierbij dient rekening te worden gehouden met factoren als privacybescherming, het lekken van informatie, het niet of niet adequaat reageren op social media berichten en het toenemen in plaats van afnemen van kosten.

6 Informatie uit hoofde van onze functie als controlerend accountant

In onderstaand schema hebben wij een aantal onderwerpen opgenomen die u als algemeen bestuur behulpzaam kunnen zijn bij het invullen van uw controlerende rol.

Aandachtsgebied	Mededeling
<p>Algemeen aanvaarde controlestandaarden</p> <p>Onze controle is verricht in overeenstemming met Nederlands recht waaronder het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten. Dit betekent dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Onderdeel van onze controle is het uitvoeren van een evaluatie van de interne beheersingsmaatregelen teneinde de mate en diepgang van onze testwerkzaamheden te plannen.</p>	<p>Bij de jaarrekening 2012 hebben wij een goedkeurende controleverklaring afgegeven op het gebied van de getrouwheid en rechtmatigheid.</p>
<p>Belangrijke verslaggevinggrondslagen</p> <p>Wij beoordelen de keuze van en de wijzigingen in belangrijke verslaggevingsgrondslagen en controleren de toepassing van het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV).</p>	<p>Er hebben zich in 2012 geen belangrijke wijzigingen voorgedaan in de gehanteerde verslaggevingsgrondslagen.</p>
<p>Onze mening over de gehanteerde waarderingsgrondslagen en naleving van wettelijke bepalingen en richtlijnen voor de financiële verslaggeving</p> <p>Wij bespreken met het bestuur en het management de kwaliteit en niet alleen de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de consistente toepassing daarvan alsmede de duidelijkheid en volledigheid van de jaarverslaggeving. In deze bespreking komen tevens zaken aan de orde die een significante invloed hebben op de kwaliteit van de jaarverslaggeving, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nieuwe of gewijzigde waarderingsgrondslagen; - schattingen, beoordelingen en onzekerheden; - bijzondere transacties; - waarderingsgrondslagen met betrekking tot significante jaarrekening posten, inclusief het tijdstip waarop transacties plaatsvinden en de periode waarin die worden verantwoord. 	<p>De gekozen waarderingsgrondslagen zijn aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.</p>
<p>Verschillen van inzicht met het management over administratieve en verslaggevingkwesties</p>	<p>Er waren geen verschillen van inzicht met het bestuur en het management over de waarderingsgrondslagen, de financiële administratie, de verslaggeving of onze controlewerkzaamheden.</p>
<p>Beoordelingen en schattingen van het management</p> <p>Voor het opstellen van de jaarrekening moeten vaak schattingen worden gemaakt. Bepaalde schattingen zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en de waarschijnlijkheid dat toekomstige gebeurtenissen significant afwijken van de verwachtingen van het bestuur en het management.</p>	<p>Wij onderschrijven de schattingen en de wijze waarop deze worden gemaakt door het management en het bestuur.</p>

Aandachtsgebied	Mededeling
<p>Volledigheid verplichtingen, claims, risico's en garanties</p> <p>Het Recreatieschap SGL gaat gedurende een boekjaar tal van transacties aan. Het overgrote deel van deze transacties hebben hun weerslag in de financiële administratie. Een deel van de door uw schap in 2012 aangegane transacties heeft geen weerslag in de financiële administratie over 2012, terwijl hieruit wel financiële consequenties kunnen volgen. Als voorbeeld in dit kader noemen wij afgesloten contracten en aansprakelijkheidsstellingen.</p>	<p>Aangezien wij als accountant niet in staat zijn vast te stellen dat alle niet uit de administratie blijkende relevante verplichtingen, risico's en garanties volledig en juist in de jaarrekening zijn verwerkt, hebben wij het bestuur gevraagd schriftelijk te bevestigen dat bij het opmaken van de jaarrekening alle relevante (en bekende) feiten en omstandigheden zijn betrokken. Wij hebben deze bevestiging d.d. 16 mei 2013 ontvangen.</p>
<p>Werking van de interne beheersingsmaatregelen (waaronder de continuïteit en betrouwbaarheid) van de geautomatiseerde gegevensverwerking</p> <p>In het kader van de controle van de jaarrekening brengt de accountant verslag uit omtrent zijn bevindingen met betrekking tot de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen.</p>	<p>De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.</p>
<p>Overige informatie in documenten die de gecontroleerde jaarrekening bevatten</p>	<p>Uit hoofde van onze wettelijke controletaak hebben wij alleen de jaarrekening gecontroleerd. Het jaarverslag is door ons beoordeeld op mogelijke tegenstrijdigheden met de jaarrekening.</p>
<p>Materiële fouten, fraudes en illegale handelingen</p>	<p>Hoewel hier niet specifiek op gericht, hebben onze controlewerkzaamheden het afgelopen jaar geen materiële fouten, fraudes of andere illegale handelingen, uitgevoerd door het bestuur, het management of andere werknemers, aan het licht gebracht.</p>
<p>Onze onafhankelijkheid</p> <p>Onafhankelijkheid is naast deskundigheid een van de pijlers van onze beroepsuitoefening. Wij hechten aan onze reputatie op het gebied van deskundigheid en onafhankelijkheid.</p> <p>Wij kennen een groot aantal maatregelen, vastgelegd in een continu geactualiseerde database, die de onafhankelijkheid dienen te waarborgen. Periodiek wordt de naleving van interne en externe onafhankelijkheidsvoorschriften beoordeeld, bijvoorbeeld ten aanzien van potentieel conflicterende diensten en de financiële onafhankelijkheid. Onze professionals moeten jaarlijks hun onafhankelijkheid bevestigen.</p>	<p>Wij voldoen op alle punten aan de onafhankelijkheidsregelgeving die op ons van toepassing is.</p>

Aan het bestuur van
Recreatieschap Stichtse Groenlanden
Postbus 8058
3503 RB Utrecht

Onderwerp:
jaarrekening 2012

Uw Kenmerk: 312920/13083

Uw brief van: 29 mei 2013
geregistreerd onder nr.: 13.020112

Datum 27 september 2013

Ons Kenmerk

Doorkiesnummer/Behandeld door:

Verz.

13U.11169

428475 / E. van Andel

Geacht bestuur,

Op 31 mei 2013 ontvingen wij uw jaarrekening 2012 en uw verzoek om onze reactie op deze stukken te geven.

Tijdens de raadsvergadering heeft de gemeenteraad uw verzoek behandeld en besloten in te stemmen met de jaarrekening 2012. Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Woerden

dr. G.W. Goedmakers CMC
secretaris

V.J.H. Molkenboer
burgemeester